

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİREYSEL ÇALGI DERSLERİNİN
UZAKTAN EĞİTİM İLE YAPILABİLMESİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ
VE ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Cemre Deniz KUBALİÇ

**TRABZON
Ağustos, 2022**

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİREYSEL ÇALGI DERSLERİNİN
UZAKTAN EĞİTİM İLE YAPILABİLMESİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ
VE ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞLERİ**

Cemre Deniz KUBALİÇ
ORCID: 0000-0002-8857-3115

**Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nce Yüksek
Lisans Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

Tezin Danışmanı
Prof. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU
ORCID: 0000-0003-0064-9144

TRABZON
Ağustos, 2022

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalardan bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Trabzon Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığımı ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

Cemre Deniz KUBALİÇ
26 / 08 / 2022

ÖN SÖZ

Yüz yüze eğitimin devam edememesi ve eğitim kurumlarının teorik ve uygulamalı tüm derslere ara vermesi gerektiği pandemi döneminde, bireysel çalgı eğitimi alan öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayabilmesi, çalgı derslerinden geri kalmaması ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin devamlılığı açısından uzaktan eğitimin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmada müzik öğretmenliği programlarında yürütülen bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim uygulamaları ile yapılabilmesine yönelik öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın gerçekleştirilmesinde bana yardımcı olan, her zaman yol gösteren, tüm sorularımı en yoğun zamanlarında bile bıkmadan yanıtlayan, kaygılandığım anlarda her zaman beni sakinleştiren değerli tez danışmanım Prof. Dr. Mehmet Kayhan Kurtuldu'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Literatür tarama sürecinde benimle bütün kitaplarını paylaşan, en zor zamanlarımda yardımına koşan canım arkadaşım Nazlısu Şakar'a, verdiğim tüm kararlarda desteklerini esirgemeyen ve her zaman arkamda duran canım annem Selma Kubaliç'e, canım babam Selami Kubaliç'e ve canım kardeşim Öykü Yağmur Kubaliç'e sevgilerimi sunarım.

Ağustos, 2022

Cemre Deniz KUBALİÇ

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR LİSTESİ	x
1. GİRİŞ.....	1
1. 1. Araştırmanın Amacı	3
1. 1. 1. Alt Amaçlar.....	3
1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi	3
1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1. 4. Araştırmanın Varsayımları.....	4
1. 5. Tanımlar.....	4
2. LİTERATÜR TARAMASI.....	5
2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi	5
2. 1. 1. Uzaktan Eğitim.....	5
2. 1. 2. Uzaktan Eğitim Modelleri	9
2. 1. 3. Dünya’da Uzaktan Eğitim	11
2. 1. 4. Türkiye’de Uzaktan Eğitim.....	12
2. 1. 5. Müzik Eğitimi	14
2. 1. 6. Çalgı Eğitimi.....	16
2. 1. 7. Çalgı Eğitiminde Uzaktan Eğitim.....	18
2. 2. İlgili Araştırmalar.....	19
2. 2. 1. Türkiye’de Yapılan Araştırmalar.....	19
2. 2. 2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	20
3. YÖNTEM.....	23
3. 1. Araştırma Modeli.....	23
3. 2. Araştırma Grubu	23
3. 3. Verilerin Toplanması.....	24
3. 3. 1. Veri Toplama Araçları	24
3. 3. 2. Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Görüş Anketi.....	25
3. 3. 3. Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu.....	25

3. 3. 4. Veri Toplama Süreci.....	25
3. 4. Verilerin Analizi	26
4. BULGULAR.....	32
4. 1. Öğretim Elemanlarına Uygulanan ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’na Ait Bulgular.....	32
4. 1. 1. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 1. Soruya Ait Bulgular	32
4. 1. 2. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 2. Soruya Ait Bulgular	33
4. 1. 3. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 3. Soruya Ait Bulgular	35
4. 1. 4. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 4. Soruya Ait Bulgular	36
4. 1. 5. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 5. Soruya Ait Bulgular	37
4. 2. Öğrencilere Uygulanan ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Görüş Anketi’ne Ait Bulgular...	38
5. TARTIŞMA.....	43
6. SONUÇLAR ve ÖNERİLER	45
6. 1. Sonuçlar.....	45
6. 2. Öneriler.....	46
6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler.....	46
6. 2. 2. İleride Yapılacak Araştırmalara Dayalı Öneriler.....	46
7. KAYNAKLAR.....	47
8. EKLER.....	53
9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ.....	70

ÖZET

Müzik Öğretmenliği Bireysel Çalgı Derslerinin Uzaktan Eğitim ile Yapılabilmesine Yönelik Öğrenci ve Öğretim Elemanı Görüşleri

Yapılan araştırmanın amacı müzik öğretmenliği programlarında yürütülen bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim uygulamaları ile yapılabilmesine yönelik öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma, karma yöntem yaklaşımıyla tasarlanmıştır. Karma yöntem kapsamında öğretim elemanları için nitel, öğrenciler için nicel uygulama yapılmıştır. Araştırma öğretmen adaylarını ve öğretim elemanlarını kapsadığından iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülme süreciyle ilgili görüşlerini belirlemeyi sağlayan maddelerin yer aldığı araştırmacı tarafından hazırlanan ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Görüş Anketi’ araştırmada kullanılan ilk veri toplama aracıdır. Araştırmacı tarafından oluşturulan öğretim elemanlarının bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülme süreciyle ilgili görüşlerini belirlemeyi sağlayan ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ ise araştırmada kullanılan ikinci veri toplama aracıdır. Araştırmaya 445 öğrenci, 51 öğretim elemanı katılmıştır. Öğretim elemanlarının uzaktan eğitimle ilgili görüşlerinin genel olarak olumsuz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bireysel çalgı derslerinin yüz yüze gerçekleşmesinin daha verimli olduğunu, teknik ve müzikal gelişimde uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin de uzaktan eğitim ile ilgili genel görüşünün orta düzeyde, olumsuzu yakın olduğu ve uzaktan eğitim yerine yüz yüze eğitimi tercih etme eğilimi gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilere uygulanan görüş anketine verilen cevapların cinsiyet değişkenine yönelik karşılaştırmasında $p < 0,05$ düzeyinde manidar bir farklılaşma bulunamamıştır. Gerek ankete verilen cevapların geneli gerekse alt başlıklara yapılan ölçümlerde elde edilen bulguların cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği, ankete gösterilen eğilimde cinsiyetin etkili olmadığı anlaşılmıştır. Ankete verilen cevaplar için yapılan bir diğer karşılaştırmalı ölçüm sınıf değişkeni için yapılmıştır. Bu ölçüm için ölçüm değerleri incelendiğinde anketin geneli ve diğer üç alt başlıkta gruplar için $p < 0,05$ düzeyine göre anlamlı ilişki var olduğu görülmektedir. Bireysel çalgı değişkeninin anket sonuçları düzeyindeki durumunu test etmek için yapılan ölçümlerde $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farka rastlanabilmektedir. Anketin genel puanı ve alt başlıklar için puanlara yönelik sonuçları için ortalama puanlarına bakılırsa, tüm düzeylerde fark ses eğitimi alanındaki öğrenciler yönünde eğilim göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Müzik Eğitimi, Çalgı Eğitimi.

ABSTRACT

The Views of Students and Teachers Regarding the Individual Instrument Lessons Conducted in Music Teaching Programs via Distance Learning

The purpose of the research is to examine the opinions of the students and teachers about the individual instrument lessons carried out in music teaching programmes via distance learning. The research was designed with a mixed method approach. Within the scope of the mixed method, a qualitative application was made for the instructors and a quantitative application was made for the students. Since the research included teacher candidates and instructors, two data collection tools were used. The 'Distance Education Individual Instrument Lesson Opinion Questionnaire' prepared by the researcher, which includes the items that allow determining the views of the music teacher candidates participating in the research about the process of conducting individual instrument lessons via distance education, is the first data collection tool used in the research. The 'Distance Education Individual Instrument Class Instructor Opinion Form', which was created by the researcher, is the second data collection tool used in the research, which allows to determine the opinions of the instructors about the process of conducting individual instrument lessons via distance education. 445 students and 51 lecturers participated in the research. It has been concluded that the general opinion of the students about distance education is moderate, close to negative and they tend to prefer face-to-face education instead of distance education. It was concluded that the views of the instructors about distance education are generally negative. Analysis demonstrates that face-to-face individual instrument lessons are more efficient, and distance education is not as effective as face-to-face education in technical and musical development. There was no significant difference at the $p < .05$ level in the comparison of the answers given to the opinion questionnaire applied to the students for the gender variable. It was determined that the findings obtained in the measurements made for both the general answers to the questionnaire and the sub-headings do not differ according to the gender variable, and gender is not effective in the tendency shown to the questionnaire. Another comparative measurement for the answers given to the questionnaire was made for the class variable. When the measurement values for this measurement were examined, it was seen that there is a significant relationship according to the $p < .05$ level for the groups in the general questionnaire and the other three sub-titles. In the measurements made to test the status of the individual instrument variable at the level of the questionnaire results, a significant difference was found at the $p < .05$ level. Judging by the average scores for the overall score of the questionnaire and the results for the scores for the sub-headings, at all levels the difference tends towards students in the field of voice education.

Keywords: Distance Learning, Music Education, Instrument Education.

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Araştırma Grubuna Yönelik Betimsel Veriler.....	24
2.	Anket Alt Başlıklar ve Maddelere Göre Dağılımı	26
3.	Maddelere Yönelik Faktör Analizi Sonuçları.....	27
4.	Madde Analizlerinin Faktörlere Göre Dağılımı.....	29
5.	Anket Toplam Puanı ve Faktörler Arası Korelasyon Ölçüm Sonuçları	29
6.	Ankete İlişkin Normallik Ölçüm Sonuçları.....	30
7.	İsteklilik/Katılım Alt Başlığındaki Maddelerin Frekans Yüzde Dağılımı	38
8.	Yargı Alt Başlığındaki Maddelerin Frekans Yüzde Dağılımı	39
9.	Değerlendirme Alt Başlığındaki Maddelerin Frekans Yüzde Dağılımı.....	40
10.	Cinsiyet Değişkenine Yönelik Test Sonuçları.....	41
11.	Sınıf Değişkenine Yönelik Test Sonuçları	41
12.	Bireysel Çalgı Değişkenine Yönelik Test Sonuçları	42

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Sekil No</u>	<u>Şekil Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Uzaktan eğitim modelleri.....	10
2.	Uzaktan eğitim teknolojilerinin sınıflandırılması	11
3.	Uzaktan eğitimin evreleri.....	13

KISALTMALAR LİSTESİ

AKT	: Aktaran
COVID-19	: Coronavirus Disease 2019
EBA	: Eğitim Bilişim Ağı
F	: Anova Testi
KMO	: Kaiser Meyer Olkin
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
n	: Frekans
N	: Örneklem Sayısı
Ort	: Ortalama
P	: Anlamlılık
sd	: Serbestlik derecesi
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
Ss	: Standart Sapma
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu

1. GİRİŞ

Teknolojideki ve iletişim araçlarındaki geçmişten günümüze süregelen değişim ve gelişmeler, eğitim sistemindeki değişiklikleri de beraberinde getirmiştir. ‘Teknoloji destekli eğitim’ eğitim ile teknolojinin birbiri ile olan etkileşiminin bir sonucudur. Bu etkileşim, öğrencilerin eğitimde kendi kendilerine öğrenmelerine imkân vererek bireysel öğrenme imkanını sağlamıştır. Böylece öğrenciler ve eğiticiler bağıl öğrenme ortamı olmadan, öğrencinin kendi öğrenme hız ve imkanlarına göre farklı ortamlarda ders yaparak öğrenme ve öğretme faaliyetlerini gerçekleştirmeye başlamışlardır (Soner & Arapgirlioğlu, 2019). Bireysel öğrenmenin yanında eğitimdeki bu değişim ve gelişimlerden biri de uzaktan eğitim kavramıdır. Bütün öğrencilerin eşit imkanlarda faydalanabileceği sistemleri içeren ve bulunulan ortam ve süre-zaman kısıtlaması olmadan eğitim-öğretim etkinliğinin rahatlıkla gerçekleşebilmesine imkân sağlayan uzaktan eğitim, eğitim sistemindeki yeniliklerden biri olmuştur (Kırık, 2014). Uzaktan eğitim faaliyetleri, mektupla öğretim ile başlayıp, internete dayalı teknoloji uygulamaları ile 2000’li yıllarda etkili olmaya başlamıştır. Dijital ağların hayatımızın her alanında (sosyal, kültürel, ekonomik vb.) kullanılmaya başlanması özellikle 2000’li yıllarda eğitim alanında uzaktan eğitim ile ilgili yeniliklerin gerçekleşmesini sağlamıştır (Bozkurt, 2016).

Ülkemiz eğitim sisteminde mevcut olan sorunlar (var olan kaynaklardan yeterince yararlanamama, imkân eşitsizliği vb.) eğitim sisteminde yenilik yapılması fikrini karşımıza getirmiştir. İnternet tabanlı uzaktan eğitim (çevrimiçi eğitim), eğitim sistemindeki bu yeniliklerden biridir. Günümüzde sıklıkla karşılaştığımız bu model, eğitimi bugünün şartlarına uygun hale getirmek ve öğrenme-öğretme ortamına en iyi şeklini vermek için kullanıldığı düşünülmektedir (Odabaş, 2003). Uzaktan eğitim, hayatımızın her alanında kullanılan, çağdaş eğitim türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Natriello’ya (2005) göre uzaktan eğitim, eğitim sürecine çok fazla avantaj sağlamaktadır. Bu nedenle özellikle son yıllarda uzaktan eğitim kavramı ve uygulamaları hızla yayılmıştır. Yüz yüze eğitim, uzaktan eğitime kıyasla daha ekonomik bir eğitim sistemi olsa da uzaktan eğitimin günümüzde her alanda kullanılmaya başlanacağı düşünülmektedir (Odabaş, 2003).

Uzaktan eğitim ile ilgili araştırmalar, uzaktan eğitimin avantajlarının ve dezavantajlarının olduğunu göstermektedir. Uzaktan eğitimin avantajlarından biri, öğrencilerin sınıf ortamına taşımak istemeyeceği problemlerinin olması durumunda, bireysel olarak öğrenme etkinliğini gerçekleştirebilmesidir. Bazı öğrencilerin, sınıf veya okul ortamını değil de uzaktan eğitimi tercih etmelerinin sebebinin bireysel olarak hayatlarındaki psikolojik sorunlar olduğu görülmektedir.

Bu sorunlar sebebiyle toplum içerisinde geleneksel eğitimle yürütülen derslere katılmayıp kendilerini daha rahat hissettikleri, bireysel olarak yürütülen uzaktan eğitim faaliyetlerine katılım sağladıkları görülmüştür. İnternet tabanlı uzaktan eğitim ile eğitimlerine devam eden öğrencilerin ve öğretmenlerin bilgisayar, internet gibi teknolojik aletleri belli bir seviyeye kadar kullanabilmeleri

gerekmektedir. Ayrıca öğretmenler, öğrenmede yaşanan aksaklıklara anında çözüm sağlanabilmelidir. Bununla birlikte uzaktan eğitim için kurulan sistemlerin ekonomik olmaması ve bilgisayar karşısında geçirilen zamanın fazla olmasından dolayı oluşabilecek sağlık problemleri uzaktan eğitimin dezavantajlarından sayılabilir (Odabaş, 2003). Özbay (2015) yaptığı çalışmada uzaktan eğitimin eksikliklerine değinmektedir. İçeriğin, uzaktan eğitimde çok önemli rol oynadığını bu sebeple uzaktan eğitim veren kurumların kendilerini içerik anlamında geliştirmesi gerektiğini, ders notu gibi metin içeriklerinin yanı sıra daha çok duyuya hitap eden video, benzetim gibi içeriklerin geliştirilmesi gerektiğini düşünmektedir. Ayrıca öğretmenlere içerik geliştirmek ve teknolojiyi daha iyi kullanmak için eğitim verilebileceğini, böylece gelecekte içerik geliştirmek ile ilgili olan uygulamaların daha kolay gerçekleştirilebileceği sonucuna ulaşmıştır. Uzaktan eğitimde önemli olan bir diğer etken ders öncesi hazırlığın en iyi şekilde tamamlanmış olmasıdır. Bilgiç, Doğan ve Seferoğlu'na (2011) göre öğretmenler eğitim faaliyetine başlamadan önce iletişim ile ilgili sıkıntıların ders sırasında olmaması için derse hazırlık aşamasını titiz bir şekilde yapması gerekmektedir. Ders planı ve içerik ile ilgili hazırlığın önceden tamamlanması uzaktan eğitim sürecinde de dersin verimli olmasını sağlayacaktır.

Uzaktan eğitimin, günümüz koşulları dolayısıyla hayatımızda önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. COVID-19 pandemisi sebebiyle çoğu eğitim kurumu yüz yüze eğitime ara vermiş olup uygulamalı, teorik tüm dersleri uzaktan eğitim ile yürütmek durumunda kalmıştır.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), 23 Mart 2020'de yeterli altyapıya sahip olan eğitim kurumlarının uzaktan eğitim sürecine başlayacağı kararını almıştır. Üniversitenin tüm düzeylerinde (ön lisans, lisans ve lisansüstü) uzaktan eğitim uygulanacağı belirtilmiştir. Teorik ve uygulamalı derslerin tümünün uzaktan eğitim ile yürütüleceği, sürecin uzaması durumunda uygulamalı derslerin doğru zamanda devam edeceği tasarlanmıştır.

Uzaktan eğitim ile ilgili çalışmaların eğitimin farklı alanlarında yapıldığı görülmektedir. Müzik eğitimi, uzaktan eğitimin yapıldığı alanlardan biridir. Teknoloji ile birçok bağlantısı bulunan müzik eğitiminde uzaktan eğitim yönteminin öğrenciler ve öğretmen için oldukça etkili ve başarılı olabileceği düşünülmektedir (Yungul, 2017).

Yüz yüze eğitimin devam edememesi ve eğitim kurumlarının teorik ve uygulamalı tüm derslere ara vermesi gerektiği pandemi döneminde, bireysel çalgı eğitimi alan öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayabilmesi, çalgı derslerinden geri kalmaması, bireysel çalgısında seviyesinde azalma olmaması ve kendi öğretmenleri ile derslerine devam edebilmesi için uzaktan eğitimin öğrenciler için gerekli olduğu düşünülmektedir.

1. 1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada müzik öğretmenliği programlarında yürütülen bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim uygulamaları ile yapılabilmesine yönelik öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Amaç kapsamında aşağıdaki alt problemlere yönelik incelemeler de yapılacaktır.

1. 1. 1. Alt Amaçlar

Örneklem grubundaki öğrencilerin bireysel çalgı dersinin uzaktan eğitim ile yapılabilirliğine ilişkin görüşleri ne düzeydedir?

Örneklem grubundaki öğrencilerin bireysel çalgı dersinin uzaktan eğitim ile yapılabilirliğine ilişkin görüşleri cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Örneklem grubundaki öğrencilerin bireysel çalgı dersinin uzaktan eğitim ile yapılabilirliğine ilişkin görüşleri bireysel çalgı değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Örneklem grubundaki öğrencilerin bireysel çalgı dersinin uzaktan eğitim ile yapılabilirliğine ilişkin görüşleri teknoloji erişimlerine göre farklılık göstermekte midir?

Örneklem grubundaki öğrencilerin bireysel çalgı dersinin uzaktan eğitim ile yapılabilirliğine ilişkin görüşleri sınıf düzeyi değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Örneklem grubundaki öğretim elemanlarının bireysel çalgı dersinin uzaktan eğitim ile yapılabilirliğine ilişkin görüşleri ne düzeydedir?

Örneklem grubundaki öğretim elemanlarının bireysel çalgı dersinin uzaktan eğitim ile yapılabilirliğine ilişkin görüşleri cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Örneklem grubundaki öğretim elemanlarının bireysel çalgı dersinin uzaktan eğitim ile yapılabilirliğine ilişkin görüşleri teknoloji kullanımı değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi

Müzik eğitiminde bireysel çalgı eğitimi oldukça önemli bir alandır. Bu sürecin titiz ve hassas bir şekilde sürdürülmesi elde edilecek kazanımlar için önem arz etmektedir. Halen içinde bulunduğumuz pandemi süreci bu hassas eğitimi bir dönem online imkanlarla sürdürme zorunluluğu getirmiştir. Bu nedenle müzik eğitimi için önemli olan çalgı eğitimi sürecine yönelik çeşitli online uygulamalar ile tecrübeler kazanılmıştır. Yürütülen bu çalışmada da öğretim elemanı ve öğrencilerin bu tecrübelerini ve görüşlerini tespit etmek için çalışma yapılmıştır. Dolayısıyla tespit edilecek görüşler çalgı eğitimi sürecinin online imkanlarla yürütülmesine yönelik önemli bilgiler edildiği için önemlidir.

1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma çalgı eğitimi, uzaktan eğitim konuları ile sınırlı olacaktır.
2. Araştırma içinde bulunduğumuz süreçte uzaktan eğitim ile bireysel çalgı dersi almış öğrenciler ve bu dersleri yürütmüş öğretim elemanları ile sınırlı olacaktır.

1. 4. Araştırmanın Varsayımları

1. Geliştirilecek anketin çalgı eğitiminde uzaktan eğitim varyansını yeterli ölçüde açıklayabileceği varsayılmıştır.
2. Örneklem grubunda yer alan öğretim elemanı ve öğrencilerin ilgili anketi gönüllü ve samimi olarak cevaplayacakları varsayılmıştır.

1. 5. Tanımlar

Uzaktan Eğitim: Öğitmenlerin ve dersi alan öğrencilerin sınıf ortamı dışında, farklı zamanlarda ve sürelerde, eğitim-öğretim faaliyetlerine teknoloji aracılığıyla devam etmesidir (Gülnar, 2003).

Müzik Eğitimi: “Kısa tanımıyla müzik eğitimi, insanın müziksel davranışında gelişme sağlama süreci demektir” (Say, 2012, s. 19-20).

Çalgı Eğitimi: Müzikal anlamda bireysel çalgı ile bireylere istendik davranışlar kazandırma süreci olarak tanımlanmaktadır (Uslu, 1998).

2. LİTERATÜR TARAMASI

2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

Bu bölümde uzaktan eğitimin tanımı, uzaktan eğitimin özellikleri, uzaktan eğitimin modelleri Dünya’da uzaktan eğitim, Türkiye’de uzaktan eğitim, müzik eğitimi, çalgı eğitimi ve çalgı eğitimi ile uzaktan eğitim arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

2. 1. 1. Uzaktan Eğitim

İnsanları ve sosyal çevreyi etkileyen olaylardan biri bilim ve teknolojideki gelişmelerdir. Teknoloji ve bilimdeki bu değişimler insan yaşamındaki çoğu şeyi etkilediği gibi eğitim sistemini de etkilemiştir. Eğitim ve öğretimde öğretilen bilgiler zaman içerisinde devamlı olarak değişim ve gelişim göstermiştir ve öğretimin amacı bu değişen bilgileri yeni nesillere aktarmak olmuştur. Günümüzde eğitim ve teknoloji, birbirini tamamlayan iki unsur olmuştur. Teknolojiyi eğitim için kullanmak gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Ayrıca öğrencilere bilgileri teknoloji ile aktaracak olan eğitimcilerin teknolojiyi yeterli seviyede kullanabilmesi, teknolojik gelişmelere ayak uydurabilmesi ve kendini sürekli yenilemesi de önemlidir. Kendini sürekli geliştiren (çağdaş özelliklere sahip) öğretmenleri olan yeni nesil öğrenciler, kendilerini ve ülkelerini geliştirmek için çalışacak olan bireyler olacaktır (Yılmaz, 2007).

Uzaktan eğitim, özellikle son dönemlerde üzerinde sıkça araştırma yapılan bir eğitim türüdür. Bu sebeple uzaktan eğitimle ilgili literatürde pek çok tanıma rastlanmaktadır. Gülnar’a (2003) göre uzaktan eğitim, eğitimcilerin ve dersi alan öğrencilerin sınıf ortamı dışında, farklı zamanlarda ve sürelerde, eğitim-öğretim faaliyetlerine teknoloji aracılığıyla devam etmesidir. Aslantaş da (2010) yukarıdaki tanımlara benzer olarak uzaktan eğitimi, teknoloji aracılığıyla aynı yerde bulunmayan eğitimci ve öğrencilerin ders için aynı materyali kullanarak eğitim öğretim sürecinin sağlandığı eğitim türüdür, olarak tanımlamıştır. Cook (2005) ise uzaktan eğitimi yaşam boyu öğrenme imkanları ile daha fazla insanın eğitim ve öğretimden faydalanmasını sağlamaktır şeklinde tanımlamıştır.

Eğitim ve öğretim etkinliği öğrenci ve öğretmen arasında iletişim kurulmasıyla gerçekleşir. Öğrenci ve öğretmenin en sağlıklı biçimde iletişim kurduğu yöntem sınıf ortamında, yüz yüze olan iletişim yöntemidir. Öğrenci ile öğretmenin aynı mekânda olmadığı durumlarda yüz yüze eğitim faaliyeti gerçekleştirilemez. Eğitimin devam etmesi gerektiği durumlarda aralarındaki iletişim, iletişim araçları sayesinde gerçekleşir. İletişim araçları, zaman içinde gelişim göstermiştir. İnternetin hayatımıza girmesi ile uzaktan eğitim kavramı ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda uzaktan eğitim, herhangi bir sebepten dolayı eğitimin devam edemediği durumlarda, internet sayesinde pek çok öğrencinin eğitimine devam etmesi için olan bir eğitim-öğretim hizmeti olmuştur (Arslan, 2013).

Öğrencilerin teknolojiden faydalanıp zaman ve mekân fark etmeden eğitim etkinliklerini gerçekleştirdiği sisteme ‘uzaktan eğitim’ denir.

Uzaktan eğitimin tercih edilmesinin nedenleri, gittikçe artan nüfusa bağlı öğrenci sayısı, maliyet, zamanın esnekliği (öğrencilerin müsait olduğu zamanlarda derslerden faydalanmaları), mekân sınırlamasının olmaması, öğrencilerin dersleri istedikleri kadar izleyebilme imkânı ve herhangi bir engeli bulunmasından dolayı yüz yüze eğitime devam edemeyecek olan öğrencilerin rahatlıkla öğrenimlerini sürdürebilme olanağı uzaktan eğitimin tercih edilmesinde rol oynayan önemli faktörlerdendir. Uzaktan eğitimin istenilen saatte alınabilmesi uzaktan eğitim çalışan ve yüz yüze eğitime devam edemeyen bireylerin eğitimlerine devam etmesi için avantajdır. Bireyler derslere aktif olarak katılmamış olsa da ders kayıtlarına, kullanılan sunumlara, ders özetlerine sonradan ulaşılabilir. Böylece eğitimlerine kolaylıkla devam edebilir ve süreci tamamlamaları durumunda diplomalarını alma imkanına sahip olabilirler. Uzaktan eğitim, teknolojik imkanlar elverdiği müddetçe olumlu yönleri olan bir eğitim türüdür. Fakat akıllı teknolojik aletler, yeterli altyapı ve internet olmadan bu eğitim türü ile eğitimi sürdürmek mümkün değildir. Bu sebeple uzaktan eğitimin teknoloji ile tamamlanan bir eğitim sistemi olduğu söylenebilir. Ayrıca eğitimin uzaktan eğitimle yürütülmesi bireylerin ve öğrencilerin sosyal yaşamdan kopmasına neden olabilir (Okan & Arapgirlioğlu, 2019; Yılmaz, 2021).

Bu tanımlara ek olarak uzaktan eğitimin bilişim teknolojilerinden yararlandığına vurgu yapan Taşpınar (2014) uzaktan eğitimi öğrenme ve öğretme sürecinde, yer ve zaman kısıtlaması bulunmayan ve süreçte bilişim teknolojilerinden yararlanılan eğitim-öğretim programlarıdır olarak tanımlamıştır.

Uzaktan eğitimle ilgili yapılan tanımlara göre, uzaktan eğitimin bilişim teknolojileri alanı ile oldukça ilişkili olduğu söylenebilir. Sevindik ve Kayışlı (2006) uzaktan eğitim imkanlarının gelişmesine katkı sağlayan faktörlerden birinin bilişim teknolojilerindeki gelişmeler olduğu görüşündedir. Bu teknolojik gelişmeler ile klasik uzaktan eğitim uygulamaları (mektup, radyo, televizyon vb.) yerini internet ile gerçekleştirilen eğitim uygulamalarına bırakmıştır ve çok daha geniş bir kitleye eğitim fırsatı verme imkânı sağlanmıştır.

Günümüzde teknolojinin eğitimde kullanılması ve teknolojiden yararlanılabilme imkanları artmıştır. Kullanılan sistemlerdeki sorunların azalması, altyapı problemlerinin minimum seviyeye inmesi ve veri kullanımının artması günümüzde teknolojinin eğitimde daha fazla kullanılabilmeye imkânı sağlamıştır. Bununla birlikte sistem kurma maliyetleri de teknolojinin gelişmesiyle düşüş göstermiştir. Yalnızca kurulum esnasında oluşacak bu maliyet eğitime pozitif anlamda katkı sağlayacaktır ve eğitim alacak olanların nerede yaşadıklarının önemi olmaması da eğitim imkanlarını arttıracaktır (Okan, 2017).

Yukarıdaki tanımlardan yola çıkarak uzaktan eğitimin gerçekleştirilmesi için teknolojiyi kullanmanın gerekli olduğu sonucuna ulaşılabilir. Teknolojiyi doğru ve etkili kullanmak, uzaktan

eğitim sistemine katkı sağlamaktadır. Uzaktan eğitime sağlanan katkı da eğitim sistemimizdeki gelişmelere öncülük edebilir. İşman'a (1998) göre her ülkenin eğitim sisteminde sorunlar vardır ve bu sorunları ortadan kaldırmak ülkelerin hedeflerindedir. Eğitim sisteminde oluşan sorunları ortadan kaldırmak için geleneksel yöntemlerden çok çağdaş yaklaşımlar tercih edilmelidir. Günümüzde kullanılan çağdaş yaklaşımlara bilişim teknolojileri örnek verilebilir. Eğitimde oluşan problemleri çözmek için bilişim teknolojinden faydalanmak önemlidir (s. 4).

Uzaktan eğitim ifadesi birçok farklı kavramları içermektedir. Bu kavramlar genel olarak aşağıdaki gibidir:

1. Açık öğretim
2. Uzaktan öğretim,
3. Yüksek öğretimde uzaktan öğrenme,
4. Sorumluluk eğitimi,
5. Kendi kendine rehber çalışması,
6. Öğretim materyallerini terk etmeden çalışma,
7. Öncülü iletişim,
8. Uzaktan eğitimde iki yönlü iletişim,
9. Yaşam boyu eğitim,
10. Mektupla öğretim,
11. Uzaktan öğrenme,
12. Bireysel çalışma,
13. Ev çalışması (Harry, John & Keegan 1993'ten aktaran İşman, 1998, s. 10).

Uzaktan eğitimin, eğitim sistemine sağladığı yararlar vardır. Uzaktan eğitimin tanımları arasında bu açıklamalara rastlanılmıştır ve genel olarak uzaktan eğitimin sağladığı yararlar aşağıda belirtilmiştir:

1. Öğrenciler, eğitim almak istedikleri her alanda bulundukları yerde eğitim kurumu yoksa dahi eğitim alabilme imkanına sahip olabilirler.
2. Öğrenciler, bulundukları bölgede eğitim alabilecekleri okul olmaması durumunda eğitim etkinliklerine devam edebilecekler ve fırsat eşitsizliği durumu olmayacaktır.
3. Öğrenciler ihtiyaçları doğrultusunda gruplaştırılıp eğitimlerini sürdürebileceklerdir. Bu unsur 'kitle eğitimi kolaylaştırma' olarak bilinmektedir.
4. Birden çok yerde farklı eğitimcilerden ve idarecilerden oluşan sistem olmayacağı için eğitimde farklılık olmayacak böylelikle eğitim belirli bir ölçüye bağlı olacaktır.
5. Uzaktan eğitim, okul vb. kurumlarda yürütülmeyeceği için bina inşa etme masrafı olmayacak ve eğitimde maliyet düşürülmüştür olacaktır.
6. Eğitimin niteliğini arttırmak için hazırlanacak olan programlar, sadece bir grup ile hazırlanacak ve belirli etkinlikler bu şekilde planlanacağı için eğitimin niteliği iyileştirilmiş olacaktır.

7. Öğrenciler özel sebeplerinden dolayı okula gidemeyecek durumda olsalar dahi istedikleri zaman derslerine çalışıp derslerinden geri kalmamış olacaklardır.
8. Öğrenciler daha fazla materyalden yararlanabileceklerdir.
9. Uzaktan eğitim öğrencilere bireysel sorumluluk kazandırdığı için önemlidir. Ders çalışma alışkanlığı olmayan öğrenciler dersleri bireysel olarak yürüteceğinden dolayı derslerde başarısız olma olasılığı yüksek olacaktır.
10. Öğrenciler kendi kendilerinin öğretmeni olacaktır. Bireysel olarak öğrenme çabaları da öğrencileri olumlu yönde etkileyecektir.
11. Öğrenciler uzaktan eğitim ile kitaplar gibi ikincil öğretim kaynağından faydalanmak yerine direkt uzman kişilerle iletişim kuracaklar ve böylelikle ilk kaynaktan bilgi sağlama imkanına sahip olacaklardır.
12. Öğrenciler, eğitimciler ile fikir alışverişi yapıp gerekli yerlerde tartışma imkânı bulabilecektir. Böylece eğitim sürecini demokratikleştirmiş olacaklardır.
13. Öğrenciler belirli yaşlarda değil, mezun olduktan sonra da istedikleri bölümleri okuma hakkına sahip olacaktır bu da uzaktan eğitimin yaşam boyu öğrenme imkânı sağladığını gösterir.
14. Öğrenciler yalnızca yüze eğitimdeki sınavlar gibi değerlendirilmeyip öğrenme sürecinde eğitimcilerin sürekli gözlemi ile değerlendirilecektir böylece esnek ve objektif değerlendirme yapılmış olacaktır (Güneş, A. (Ed.), 2007, s. 123-124).

Uzaktan eğitim, teknolojiden faydalanılabildiği sürece pek çok yararı olan bir eğitim türüdür. Genellikle teknolojinin kullanılmadığı durumlarda uzaktan eğitimden faydalanmak mümkün olmamaktadır. Uzaktan eğitimin sınırlılıklarına aşağıda yer verilmiştir:

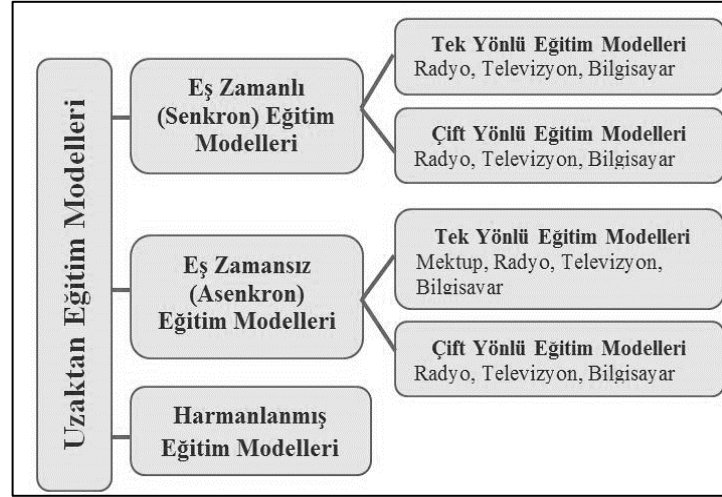
1. İnsanların teknolojik aletleri (bilgisayar, internet, telefon vb.) maddi sebeplerden dolayı satın alamaması,
2. Öğretmen ve öğrencinin karşılıklı iletişim içinde olduğu çift yönlü etkileşimli karma modelin uygulanabilirliğinin oldukça karışık olmasından dolayı uzaktan eğitimle eğitim veren okullarda eğitimle ilgili problemler çıkması,
3. İletişim araçlarının (bilgisayar, radyo, posta, televizyon) programlarını oluştururken çıkan maddi problemler,
4. Yapılan ölçme ve değerlendirmelerde, öğrencilerin sınavlara kendilerinin girmeyip, arkadaşlarına ya da aile bireylerinden herhangi birine yaptırdığı görülmüştür. Bu sebeple sınavların geçerlilik ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmesi,
5. Öğrenciler bireysel öğrenme yoluyla kendi sorumluluk bilinçleriyle eğitimlerini gerçekleştirirler. Bu sebeple hatalı öğrenme ya da yanlış bilgi sahibi olmalarına eğitimcilerin müdahale edememesi, olumlu ya da olumsuz dönüt verememesi,

6. Uzaktan eğitimde öğretmen ve öğrencinin karşılıklı iletişim içinde olduğu çift yönlü etkileşimli karma modelde programların içeriklerinin zayıf olması,
7. Eğitim elemanlarının grup çalışmasını yaptırmak için oluşturduğu grupları yönetmede yaşadığı problemler,
8. Teknolojinin hızla gelişmesine bağlı olarak uzaktan eğitim faaliyetlerini gerçekleştirenlerin bu gelişimi takip etme gerekliliğidir (İşman, 1998).

Bu maddelere ek olarak Arslan (2013) uzaktan eğitimin sınırlılıklarını, eğitim yüz yüze olmadığı için öğrenci ile öğretim elemanı arasında soru-cevap tekniği başarılı bir şekilde uygulanamayacaktır, teknolojik aletlerde meydana gelebilecek olan arızalar, ders esnasında internet bağlantısında yaşanan kesintiler, elektrikle alakalı kesintiler dersin işlenişini olumsuz anlamda etkileyecektir, bilgisayarlarda oluşabilecek arızaları gidermek ve güvenliğini sağlayabilmek için teknik açıdan bilgili bireylerin sürekli olarak bulunması gerekmektedir -bu alt yapı harcamalarının maliyeti yüksektir- ve uzaktan eğitimin yürütülmesi için hazırlanacak içeriklerin kaliteli ve amacına uygun olması, teknolojiyi iyi kullanan öğretmenlere bağlıdır, bu bağlamda teknolojiyi takip eden ve sürekli kendini yenileyen öğretmenlere gereksinim duyulmaktadır olarak belirtmektedir.

2. 1. 2. Uzaktan Eğitim Modelleri

Uzaktan eğitim modelleri iki gruba ayrılır. Bunlardan birincisi tek yönlü iletişim modelleri ikincisi ise çift yönlü iletişim modelleridir. Tek yönlü iletişim modelleri; mektup ile dağıtım modeli, radyo ile dağıtım modeli, televizyon ile dağıtım modeli, etkileşimli bilgisayarla dağıtım modeli ve karma teknoloji modelidir. Çift yönlü iletişim modellerini de radyo konferansı modeli, televizyon konferansı modeli, çift yönlü etkileşimli bilgisayar modeli ve çift yönlü etkileşimli karma teknoloji modeli olarak sıralayabiliriz (İşman, 1998, s. 22-54). Teknolojik gelişmeler ve yapılan çalışmalar doğrultusunda öğrencilerin uzaktan eğitimden en iyi şekilde faydalanabilmesi için yukarıdaki eğitim modellerine ek olarak süre bakımından uzaktan eğitimin değerlendirildiği senkron (eş zamanlı) ve asenkron (eş zamansız) modeller literatüre eklenmiştir (Özer, 2011).

Şekil 1. Uzaktan eğitim modelleri

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi uzaktan eğitim modelleri eşzamanlı (senkron), eş zamansız (asenكرون) ve harmanlanmış (karma) olmaz üzere 3'e ayrılmaktadır.

- Eşzamanlı yani senkron eğitim: Yüz yüze gerçekleşen eğitim ve öğretimin teknolojik aletler aracılığıyla verilmesidir. Öğrenci ve öğretmen arasındaki iletişimin aynı zaman içerisinde, teknolojik aletlerin kullanılarak gerçekleşmesi ile meydana gelmektedir.

- Asenkron (eş zamansız) eğitim: Öğretmen ve öğrencinin aynı anda aktif olması ile değil, daha önceden hazırlanmış olan içeriklerin öğrencilere ulaştırılıp öğrencilerin kendilerine uygun zamanlarda, bireysel istekleri doğrultusunda dersleri izleyip eğitim ve öğretim etkinliklerini gerçekleştirdiği eğitim modelidir. Bireyler verilen derslere eş zamanlı olarak katıldıklarında eğitimcilerin öğrencilerinin öğrenme durumlarının hangi seviyede olduğunu soru-cevap tekniği kullanarak tespit etmesinin daha kolay olduğu söylenebilir. Öğrencinin dersleri daha sonra izlemek durumunda olduğu zamanlarda kendi kendilerine öğrenme sorumluluğunu almaları gerekmektedir.

- Karma (harmanlanmış) eğitim: Eş zamanlı ve eş zamansız eğitim modellerinin olumlu yönlerine sahip olan iki modelin birlikte kullanıldığı uzaktan eğitim modelidir (Aslantaş, 2010).

Uzaktan eğitimde önemli olan konulardan biri de eğitim teknolojileridir. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin uzaktan eğitim kullanılarak yürütüldüğü dönemlerde, dönemin teknolojik gelişimine uygun olan iletişim araçları kullanılmıştır. Uzaktan eğitimin ilk kez kullanıldığı dönemler mektup aracılığı ile gerçekleşen eğitim günümüze ulaşmaya kadar gelişim göstermiştir. Bu gelişim mektup-radyo-televizyon-bilgisayar-internet şeklinde sıralanabilir (Aksoy-Kökosmanlı, 2022). Zaman içinde gelişen teknolojiyle birlikte kullanılan iletişim araçlarında da birtakım gelişmeler meydana gelmiştir. Bu gelişmeler eğitim teknolojilerinde beş nesil olarak karşımıza gelmektedir (Şener, 2015).

5. Nesil:	Web Uygulamaları
4. Nesil:	Bilgisayar Uygulamaları
3. Nesil:	Videokonferans Sistemi
2. Nesil:	Radyo ve TV Yayını
1. Nesil:	Basılı Materyaller

Şekil 2. Uzaktan eğitim teknolojilerinin sınıflandırılması

1.nesil basılı materyalleri ders programı, ders kitapları, alıştırmalar vb. olarak sıralayabiliriz. 2.nesil radyo ve televizyon yayını, radyolarda ve televizyonlarda verilen dersler (sağlık bilgisi, ormanların korunması, okuma ve yazma öğretilmesi) olarak karşımıza gelmektedir. 3.nesil olarak bilinen video konferans sistemi görüntülü ve işitsel olarak materyallerden sıklıkla yararlanılarak oluşturulan bir iletişim sistemidir. 4.nesil olan bilgisayar destekli hazırlanan materyallerin kullanıcı için pek çok yararı olduğu düşünülmektedir. Kullanıcıların eğitim faaliyeti sırasında anlatımı istediği kadar izleyebilmesi, uygun olduğu süre içerisinde derslerine devam etmesi bilgisayar uygulamalarının yararlarındandır. 5.nesil web uygulamaları web 1.0, web 2.0 ve web 3.0 olarak incelenmektedir. İnternetin kullanıldığı ilk zamanlar web 1.0 ile ifade edilmektedir. Web uygulamaları zamanla gelişim göstermiş olup gelişmeye devam etmektedir (Şener, 2015). Geçmişte mektup ve televizyon gibi iletişim araçlarıyla öğretmen ve öğrenci arasında etkileşim olmadan yalnızca posta yoluyla yapılan uzaktan eğitim günümüzde web uygulamaları ile verilmektedir. Web tabanlı öğrenim modeli özellikle son yıllarda yüz yüze eğitim imkanlarını sağlayan etkili bir öğretim modeli olduğu için hem ülkemizde hem de yut dışında tercih edilmektedir (Odabaş, 2003).

2. 1. 3. Dünya’da Uzaktan Eğitim

Uzaktan eğitim sistemi, dünyada birçok ülkede kullanılan bir eğitim sistemi olarak bilinmektedir. Bireylere eşit imkânda öğrenme sağlaması açısından tercih edilen uzaktan eğitim yaklaşık 150 yıldan beri dünyanın her yerinde (İngiltere, Almanya, Romanya, Kanada, Afrika ülkeleri, Macaristan, İsviçre, Kanada vb.) kullanılmaktadır. Uzaktan eğitim kavramı, üç yüz yıl öncesine uzanan tarihi ile teknolojinin gelişmesine paralel olarak değişim göstermiştir (İşman, 1998; Özbay, 2015). Bu gelişim uzaktan eğitimin beş evreye ayrılmasını sağlamıştır. Uzaktan eğitimin evrelerinden birincisi ‘mektupla öğretimden önceki dönem’, ikincisi ‘mektupla öğretimin yoğun olduğu dönem’, üçüncüsü ‘öğretimsel tek yönlü radyo ve televizyon uygulamaları’, dördüncüsü ‘öğretimsel çift yönlü radyo ve televizyon uygulamaları dönemi’ ve beşincisi ‘Uydular ve geleceğin teknolojisi’ dönemidir. Mektupla öğretimin yoğun olduğu dönemde iletişim araçları (posta, kitap gibi) ders materyalleri öğrencilere ulaştırılmaktaydı. Daha sonraki evrelerde iletişim araçlarından

radio ve televizyon üzerinden dersler verilerek öğrencilere ulaşıldı. Teknolojinin gelişmesiyle öğrenci ve öğretmen arasındaki iletişim olanakları arttı. Konferans yolu ile eğitim dördüncü evre içerisinde verilmeye başladı ve beşinci evre ise internet, bilgisayar gibi iletişim araçlarına erişim imkanının arttığı günümüze yakın olan dönemi kapsamaktadır (İşman, 1998).

Dünya üzerinde ilk uzaktan eğitim uygulamalarının yapılması 1728’de Boston Gazetesinde yayınlanan uzaktan eğitimle ilgili yazı olmuştur. Mektupla öğretimin faaliyete girmesi, 1883 yılında Correspondence University’nin kurulması da dünyadaki uzaktan eğitimle ilgili gelişmelerdendir (Holmberg, 2005; Kızılay, 2021). Dünyada uzaktan eğitim ile ilgili yaşanan diğer gelişmeler aşağıda sıralanmıştır:

- 1856 yılında Almanya Berlin’de dil okulları uzaktan eğitim ile eğitim vermeye başlamıştır. Bu okullar Charles Toussaint ve Gustav Langenscheid adlı okullardır (Schlosser & Simonson, 2009). 1884’te yine Almanya’da öğrencileri sınavlara hazırlayan uzaktan eğitim kurumları eğitim faaliyetlerine başlamıştır (Tekinarslan & Gürer, 2019).
- 1920 yılında Queensland Üniversitesi’nde uzaktan eğitim, yükseköğretim dersleri için Avusturya’da kullanılmaya başlamıştır. Yeni Zelanda’da uzaktan eğitim uygulamaları 1922 yılında, Mektupla Öğretim Okulu’nda başlamıştır. Türkiye’de ilk uzaktan eğitim uygulamaları 1956 yılında başlamıştır fakat literatüre 1927 yılında girdiği bilinmektedir (Dinç, 2020).
- 1960 ve 1971 yıllarında İngiltere’de bazı üniversiteler açık öğretim sistemini kurarak uzaktan eğitim vermeye başlamıştır (Okan, 2017).
- 1990’dan sonra teknolojinin belirli seviyeye gelmesiyle bilgisayar, cep telefonları ve tablet bilgisayarlar toplum tarafından sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. İnsanların interneti istedikleri yerde ve zamanda kullanabilme imkanları da uzaktan eğitimin yaygınlaşmasını sağlamıştır (Tekinarslan & Gürer, 2019).

2. 1. 4. Türkiye’de Uzaktan Eğitim

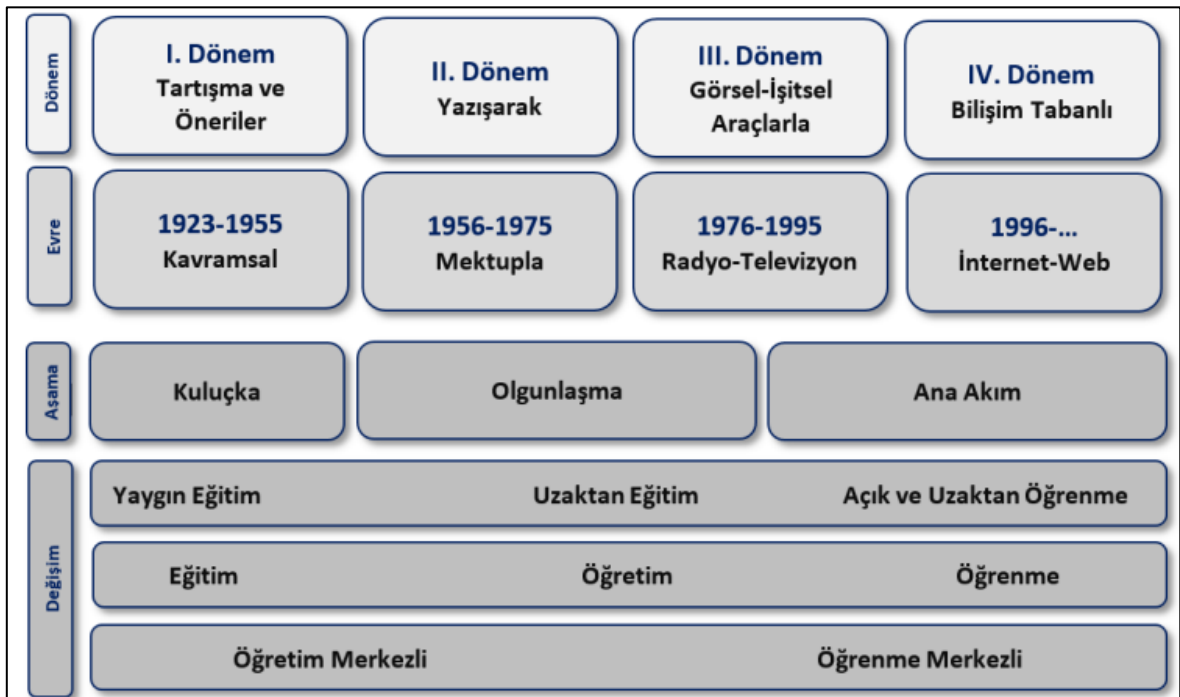
Uzaktan eğitim ülkemizde geçmişten günümüze eğitim alanında sıklıkla kullanılmıştır. Uzaktan eğitim, disiplinler arası bir alandır ve tarihi yaklaşık olarak üç yüz yıl kadar geriye uzanmaktadır. 1960’a kadar Türkiye’de yalnızca ‘uzaktan eğitim kavramı’ olarak bilinmektedir. Ancak 1970’ten sonra sınırlı sayıda da olsa bu alanda çalışılmaya başlanmış, 1980’den sonra Açık Öğretim Fakültesi’nin kurulmasıyla çalışmalar artmış ve 2000’den sonra teknolojik gelişmeler ile ülkemizde önemli bir eğitim yöntemi haline gelmiştir (Bozkurt, 2017).

Uzaktan eğitim, zamanla gelişen ve değişen bir sistemdir. İlk uzaktan eğitim faaliyetlerinin Anadolu Üniversitesi’nin açık öğretim programı olduğu bilinmektedir. Ülkemizde 1982’de başlayan uzaktan eğitim faaliyetleri 1990 ve sonrasında bilgisayar ve internet kullanıma paralel olarak gelişim göstermiştir. Günümüzde çok sayıda öğrenci bu programlardan yararlanmaktadır. (Erturgut, 2008).

Ülkemizde teknolojinin gelişmesi ve yaygın olarak kullanılmaya başlaması uzaktan eğitimin evrelerini etkilemiştir. Bu bağlamda Bozkurt'a (2017) göre Türkiye'de uzaktan eğitim dört evrede incelenmektedir:

- 1- Tartışma ve öneriler- kavramsal: Bu evre 1923 ile 1955 yılları arasında incelenmektedir.
- 2- Yazışarak- mektupla: Bu evre 1956 ile 1975 yılları arasında incelenmektedir.
- 3- Görsel-ışitsel araçlarla- radyo ve televizyon: bu evre 1976 ile 1995 yılları arasında kapsamaktadır.
- 4- Bilişim tabanlı- internet-web: Bu evre 1996 ve sonrası kapsamaktadır.

Aşağıdaki şekilde gösterilen evrelere yer verilmiştir:

Şekil 3. Uzaktan eğitimin evreleri.

Kırpık ve Güneş'e (2022) göre ülkemizde uzaktan eğitim ile ilgili gelişmeler;

- 1927: Uzaktan eğitim kavramının o dönemin Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati Bey tarafından gündeme gelmesi,
- 1956: Ankara Üniversitesi'nde uzaktan eğitim faaliyetlerinin başlaması,
- 1966: 'Mektupla Öğretim Merkezi'nin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kurulması,
- 1975: YAYKUR eğitimleri ile uzaktan eğitim çalışmalarının geliştirilmesi,
- 1978: Açık üniversite kurulması kararı,
- 1981: TRT ile Anadolu Üniversitesi'nin iş birliği ile televizyonda eğitim verilmesi,
- 1982: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nin eğitim faaliyetlerine başlaması,
- 1922: Açık öğretim Lisesi'nin açılması,

- 1998: ODTÜ IDEA Paketi uygulamasının başlaması,
- 2012: MEB-EBA Sistemi ve Fatih Projesi'nin faaliyete geçirilmesidir.

2. 1. 5. Müzik Eğitimi

Müzik, insanlık tarihi boyunca (yaklaşık iki milyon yıldan beri), insanların hayatlarının bir parçası olmuş olan bir sanat dalıdır. Yunanca 'musike' kelimesi bilinen en eski müzik terimidir. Müzik, insanların seslerle kendilerini anlatmasıdır (Say, 2012). Geçmiş yıllarda musiki olarak anılan müzik terimini Saygun (1966) insanların yaşadıkları her türlü duyguyu, sözcükler yerine seslerle ifade etme ve paylaşma sanatıdır olarak tanımlamıştır (s. 139). Müziği dinlediğimizde, konuşma dilinde olduğu gibi direkt olarak anlatılmak isteneni anlamamız mümkün değildir fakat seslerin içimize işlenmesi ile müziği hisseder ve kendi yaşamımızla bir bağ kurarız. Müziği oluşturan unsurlardan biri seslerdir. İnsanlar sesleri düzenleyerek kendilerini, duygularını, hislerini yansıtmaya çalışmışlardır ve böylece müzik sanatı ortaya çıkmıştır. Müzik ayrıca insanların anlaşmasını, birbirini anlamasını sağlayan bir dildir. Farklı coğrafyalarda yaşayan insanların bile nasıl hissettiklerini, sevinçlerini, heyecanlarını, üzüntülerini anlamamız müzik aracılığı ile gerçekleşir. Müzik aynı zamanda kültürümüzün bir parçasıdır. Kuşaktan kuşağa aktararak bizlere ulaşan değerlerimizdendir (Say, 2012).

Müziğin eğitim boyutuna gelince... Kısa tanımıyla müzik eğitimi, insanın müziksel davranışında gelişme sağlama süreci demektir. Bu amaçla okullarda 'genel', müziğe özel ilgi ve sevgi duyduğu için müzik yapanları 'amatör', müziği meslek olarak seçenlere 'profesyonel' müzik eğitimi programları uygulanır. Genel müzik eğitimi, temel öğretim süresince yeni kuşaklara müzik kültürü kazandırmayı amaçlar. Amatörler için yapılan eğitim, toplumda müziğin yaygın biçimde yaşanır olmasına olanak sağlar. Profesyonel müzik eğitimi ise dalında uzmanlaşmış müzikçiler yetiştirmeyi öngörür (Say, 2012, s. 19-20).

Müzik, eğitimin önemli parçalarından biridir ve geçmişten günümüze kişi ve toplumlar tarafından eğitim alanında sıklıkla kullanılmıştır. Müzik eğitiminin bireyin gelişiminde olumlu etkileri olduğu bilinmektedir. Eğitimin vazgeçilmez bir parçası olan müzik eğitimi belli bir plan çerçevesinde eğitimin farklı kademelerinde öğretim programlarında yer almıştır. Örneğin okul öncesinde müzik etkinliği, ilköğretim ve ortaokulda müzik, lisede de müzik ve seçmeli müzik adı altında karşımıza çıkmaktadır (Sönmezöz, 2006; Uçan, 2018). İlgili alan yazında müzik dersi eğitimin her kademesinde olması gereken ve hatta zorunlu dersler arasında yer alması gereken bir ders olarak ifade edilmektedir. Şendurur (2002) bu gerekliliği müzik eğitiminin bireylerin duyuşsal ve devinışsel davranışlarına katkı sağlamanın yanı sıra bilişsel öğrenmelerine de katkı sağladığı görüşüyle ifade etmektedir. Uçan (2018) ise müzik eğitiminin kişinin bulunduğu çevreyle tutarlı bir iletişim kurabilmesini sağlayan, müziksel yaratıcılık, beste yapabilme ve icra kabiliyetini geliştiren ve yenileyen bir ders olduğu inancındadır. Türkmen (2010) müzik eğitiminin bireylerin sosyal ilişkilerine ve çevre ile ilgili duyarlılıklarına oldukça önemli katkılar sağladığı, ayrıca müzik dersinde

başarılı olan kişilerin diğer derslerde de başarılı oldukları görüşündedir. Öz (2001) ise kişilere verilen müzik eğitimi, dinlediği müziklerin kalitesi ile ilgili yorum yapabilme becerisini ve müziksel yaratıcılık gelişimini olumlu yönde etkilediğini savunmaktadır.

Bu görüşler dikkate alındığında müzik eğitiminin bireylerin gelişiminde oldukça önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Ancak müzik eğitimi formal eğitim kapsamında okullarda verilen eğitimle de sınırlı değildir. İlgili alan yazın incelendiğinde müzik eğitiminin farklı şekillerde karşımıza çıktığı görülmektedir. Uçan bu eğitimleri üç ana başlık altında toplamıştır: “genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi” (Uçan, 2018, s. 33). Bireylerin okul dışında aldıkları özel müzik eğitimi olarak da bilinen özengen müzik eğitimi informal eğitimin içinde yer almaktadır. Özengen müzik eğitimi, insanların tamamen kendi istekleri ve müziğe olan bakış açıları ile ilgilidir. Bunun haricinde müziği meslek ya da branş olarak seçmek isteyen bireylerin aldığı eğitim literatürde mesleki müzik eğitimi olarak geçmektedir (Karakoç & Şendurur, 2015; Özçelik, 2010; Sağer, 2002; Yiğit & Özdek, 2010).

Genel müzik eğitimi sadece mesleki müzik alanıyla ilgilenenlerin değil okul kapsamında formal eğitim alan her öğrenciye zorunlu olarak verilen bir eğitimidir. Özengen müzik eğitimi, formal eğitim alamayacak olan, isteyen herkes tarafından alınabilen, ilgisi ve becerisi olan, müziği hobi olarak görenleri kapsamaktadır. Mesleki müzik eğitimi ise müziği iş, meslek, görev alanı veya çalışma alanı olarak tercih edenleri kapsamaktadır. Mesleki eğitim verilen kurumlar 3 başlık altında toplanmaktadır. Bunlar: Güzel sanatlar, konservatuvarlar ve müzik öğretmenlikleri bölümleridir. (Sarıkaya, 2018; Uçan, 2018, Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK], 2018). Müziği meslek olarak seçmeye yönelik bir eğitim olan mesleki müzik eğitimi genel ve özengen müzik eğitimini basamak olarak kullanmaktadır (Türkmen, 2008).

Mesleki müzik eğitimi müziği meslek olarak seçen ya da seçmeyi düşünen bireyler için verilen bir eğitimidir (Tarman 1996; Uçan, 2018). Bu müzik alanındaki eğitim farklı yaş gruplarındaki (çocuklar ve yetişkinler) yetenekli, ilgili ve istekli olan bireylere verilir. Profesyonelleşmeyi hedef alan mesleki müzik eğitimi, bireyin müzik eğitiminin hedefleri ile tutarlı olarak bilgi edinmesi ve onu meslek haline getirmeyi amaçlamasını sağlamaktadır. Bu nedenle üstün yetenekli olan ve mesleki müzik eğitimi alan bireyler keşfedilerek bu alanda uzmanlaşmayı ve gelişmeyi sağlayan okullara yönlendirilebilirler. Bu okullar ortaöğretimde güzel sanatlar liseleri, yükseköğretimde ise müzik öğretmenliği programı, konservatuvarlar ve güzel sanatlar fakülteleridir (Bakıoğlu, 2019; Demirova, 2008).

Say (2011) ülkemizde müzik öğretiminin yeterli seviyede etkili olmadığı görüşündedir. Öğrencilerin, ilköğretim ve ortaokul yıllarında müzik dersini yeterli düzeyde almamaları, ortaöğretimde de müzik derslerinin birtakım eksikliklerle devam etmesine sebep olmaktadır. Genel müzik eğitimindeki bu eksiklikler, özengen ve mesleki eğitim almak isteyen öğrencileri ve öğretmenleri olumsuz etkilemesi sebebiyle müzik eğitimi ile ilgili temel sorunlardan biri olmuştur.

Müzik dersi ile ilgili sorunların çözülmesi, müzik eğitiminin geliştirilmesi ve müzik dersi öğretmenlerinin kendilerini geliştirmesi müzik dersiyle ilgili olan problemlerin çözülmesini sağlayacaktır (s. 131).

2. 1. 6. Çalgı Eğitimi

Müzik eğitimi alan bireyler, bireysel çalgıları ile aralarında istemsizce bağ oluştururlar. Bireylere duygu ve düşüncelerini müzik aracı ile yansıtabilme imkânı yaratması sebebiyle çalgı eğitimi, müzik eğitimi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Çalgı eğitimi, müzikal anlamda bireysel çalgı ile bireylere istendik davranışlar kazandırma süreci olarak tanımlanmaktadır (Uslu, 1998). Çalgı eğitimi yalnızca çalgı çalmak veya çalgı eğitimi kapsamında düşünülmemelidir. Sosyal hayatta da çalgı eğitiminin önemli bir rolü vardır. Çalgı eğitiminin önemi kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yaygınlaşması ve gelişmesiyle daha da artmıştır. Müziksel faaliyetler gelişmesi, toplumda müzikal zevk oluşturmaya başlamış ve böylece çalgı eğitiminin de önemi gün geçtikçe artmıştır. Bununla birlikte çalgıyı en iyi şekilde ve teknikle kullanmayı bilmek çalgı eğitiminin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır (Kurtuldu, 2007).

Bireysel çalgı dersleri öğrencilerin kendilerini yetenekleri doğrultusunda geliştirmeleri ve müzikal bilgilerini yenilemeleri açısından önemlidir. Bireysel çalgı, öğrencilerin üst düzey becerilerini ortaya çıkarmaktadır. Öğrencinin çalgı çalma yeteneği, geçmişten ya da doğuştan kazanılmıştır (Özmenteş, 2004). Albuz'a (2001) göre öğrenciler, bireysel çalgılarına ne kadar vakit ayırırlarsa, mesleki yaşamlarında o kadar başarılı olacaklardır.

Bireysel çalgı öğretmenlerinin amaçları öğrencilerinin çalgılarını sevmelerini sağlamak, yetenekli öğrencileri mesleki müzik eğitimine ilişkin bilgilendirmek, çalgı çalma teknikleri hakkında yeterince bilgi sahibi olmak ve öğrencilere bu bilgileri ulaştırmak, bireysel çalgı dersinin öğrencilere etkisini gözlemlemek, çalgı öğretimi için teknikler geliştirmek ve öğrencilerin çalgı seviyelerinde yükselme sağlamaktır. Bununla birlikte öğrencilere yeterli düzeyde bilgi, beceri ve tutum kazandırılması gerekmektedir. Bu sebeple çalgı eğitiminde bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara yer verilmiştir. Bilişsel alan öğrencilerin çalgı dersi ile ilgili terimleri kavraması, duyuşsal alan öğrencilerin çalgılarını benimsemesi, sevmesi ve düzenli olarak çalgılarına vakit ayırmaları için istekli olmalarıdır. Devinişsel alan ise öğrencilerin iki elini birlikte kullanabilmesi ve çalgı çalma seviyelerini arttırmak için çalışmalarınıdır. Ayrıca öğrencilerin çalgılarını yeterince benimsemeleri, sevmeleri, çalışmak için istekli olmaları, düzenli olarak çalışmaları, çalgılarına vakit ayırmaları ve öğretmenleri ile sağlıklı iletişim kurmaları çalgı başarılarını etkileyen faktörlerdendir (Özen, 2004). Özmenteş S. ve Özmenteş G. (2009) yaptıkları çalışmada bireysel çalgılarına fazla vakit ayıran öğrencilerin, çalgı çalışmak için daha istekli oldukları sonucuna ulaşmıştır.

Kara'ya (2016) göre bireysel çalgı eğitiminin öğrencilere birçok alanda etkisi olduğu bilinmektedir. Öğrencilere

- Müzikal beğeni ve zevk kazandırmak,
- Kişisel gelişim kazandırmak,
- Öğrencilerin bireysel anlamda gelişim gösterebilmesi için beceri kazandırmak bu etkilerden bazılarıdır.

Ev ortamı ve aile bireysel çalgı dersi başarısını etkileyen önemli faktörlerdendir. Yüksel'e (2018) göre öğrenciler genellikle evde çalgı çalışma fırsatı buldukları için ailelerinden bireysel çalgı anlamında gördükleri hoşgörü ve destek başarılarını etkilemektedir.

Bireysel çalgı başarısını arttırmanın en önemli yollarından biri de bireysel çalışmadır. Öğrenciler kendi ihtiyaçları doğrultusunda öğrenmelerini gerçekleştirmek için çalışma planını hazırlarlar. Öğrencilerin kendi kendilerine çalışabilmeleri, öz düzenleme yöntemini kullanabilmeleri çalgı eğitimi için önemlidir. Öğrencilerin bireysel çalgılarına ayırdıkları zamanı kontrol edebilmeleri, verimli çalışmalarını sağlayacaktır ve böylece istenilen başarılar elde edilecektir. Aksi halde çalgılarına çok zaman ayırsalar da bu zamanı verimsiz kullanmaları, öğrencilere pek katkı sağlamayacaktır (Hardalaç, 2012). Öğrencilerin bireysel çalışmayı öğrenmelerinde öğretmenin önemli bir rolü vardır. Özmenteş'e (2004) göre öğrenciler, çalgılarında başarı sağlayabilmek için kendi kendilerine çalışmayı bilmelidir. Öğretmenler öğrencilerin çalışma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacak ve böylece öğrenciler okuldan ayrı olarak çalgılarına bireysel olarak sistemli bir şekilde çalışabileceklerdir. Bu bağlamda öğrenciler bireysel çalgılarına ayırdıkları zamanı daha verimli kullanmış olacaklardır.

Öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenme alanlarında çalgı eğitiminin önemli olduğu düşünülmektedir. Çalgı eğitiminin verimli olmasının yolu öğrenci ile öğretim elemanı arasındaki iletişimin iyi olmasıdır. Ayrıca çalgı eğitimi, öğrencilerin kendi yeteneklerinin farkında olmaları ve var olan yeteneklerini daha da geliştirebilmeleri için önemlidir (Eryiğit, 2019).

Müzik eğitiminde müzik öğretmenlerinin yeterliliklerini ve amaçlarını gerçekleştirebilmesi için alan bilgisi içerisinde yer alan çalgı eğitimi oldukça büyük bir önem teşkil etmektedir. Bu bağlamda çalgı yöntem ve tekniklerinin öğrenilmesi, müzik öğretmenlerinin daha bilgili ve yeterli bir öğretmen haline gelmesini sağlayacaktır (Sönmezöz, 2006; Türkmen, 2008). Öğretmenler genellikle çalgı derslerinde öğrencilere çalgının teknik boyutunu öğretmeye odaklanmıştır. Özmenteş (2004) öğretmenlerin çalgıda tekniğin yanı sıra yaratıcılık boyutunu da çalgı eğitimine dahil etmesi gerektiği görüşündedir.

Müzik eğitimi alan öğretmen adaylarının özel alan yeterliliğine sahip olabilmesi için öğretim programında çalgı eğitimi (bireysel çalgı, piyano, gitar, bağlama vb. okul çalgıları) dersi mevcuttur. Özel alan yeterliliklerinden biri de 'çalgısını kullanabilecek donanıma sahip olma' yeterliliğidir. Bu nedenle programın içerisinde çalgı ile ilgili dersler yer almaktadır. Bireysel çalgı dersi, kişinin kendi tercihiyle bağlı olarak (keman, bağlama, kanun gibi) seçtiği derstir.

Çalgı eğitimini diğer eğitim türlerinden ayıran özellikleri vardır. Bireylerin kişilik gelişimlerini etkilemesi, psikolojik boyutu olan bir eğitim türü olması, bireylerde müzik zevkini meydana getirmesi ve boş zamanları değerlendirmek için önemli bir fırsat olması çalgı eğitiminin özelliklerindendir (Uslu, 1998).

2. 1. 7. Çalgı Eğitiminde Uzaktan Eğitim

Türkiye’de uzaktan eğitim ile müzik eğitiminin ilk örnekleri Muammer Sun’un TRT’de çocuklar için hazırladığı programlar, içerisinde açıklama bulunan genellikle pazar günleri yayınlanan klasik müzik konserleri ve Hikmet Şimşek’in hazırladığı müzik programları şeklinde sıralanabilir (Sağır, Eden, & Şalliel, 2014).

Müzik eğitiminin önemli boyutlarından biri çalgı eğitimidir. Çalgı derslerinde kazandırılmak istenen davranışın en iyi şekilde gerçekleşmesi için öğrenci ve öğretim elemanı arasındaki iletişimin önemi büyüktür. Öğrenci-öğretmen iletişimi yüz yüze gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri haricinde uzaktan eğitim ile de yürütülmektedir. Uzaktan eğitim ile yürütülen çalgı dersleri ve bununla ilgili araştırmalara literatürde rastlanmaktadır.

Yungul (2018) ‘çalgı eğitimini geleneksel çalgı eğitimi’ ve ‘web tabanlı uzaktan çalgı eğitimi yöntemi’ olarak ikiye ayırmıştır. Geleneksel çalgı eğitimini, sınıf ortamında öğrenci ve öğretmenin aynı ortamı paylaşarak iletişim kurduğu ve çalgı derslerini yüz yüze yürüttüğü bir eğitim türü olarak tanımlamıştır. Web tabanlı uzaktan çalgı eğitimi yöntemini ise senkron veya asenkron olarak internet ve bilişim teknolojileri aracılığı ile öğretmen ve öğrencinin farklı yer ve zamanda eğitim etkinliğini gerçekleştirmesidir şeklinde tanımlamıştır.

Eğitim öğretim faaliyetlerinin herhangi bir sebepten dolayı devam edemediği durumlarda teknolojinin kullanımına bağlı olarak çalgı eğitiminin uzaktan eğitim ile sürdürülebileceği düşünülmektedir. Sever (2014) tarafından yapılan çalışma da bunu destekler niteliktedir. Yapılan çalışmada bireysel çalgısı keman olan öğrencilerin sağlık problemleri nedeniyle derslere katılamadıkları zamanlarda, eğitime devam edebilmesi için öğretmen tarafından hazırlanan videolar öğrencilere ulaştırılmıştır. Böylece öğrencilerin derslerden geri kalmalarının önüne geçilmiştir. Bununla birlikte öğretmen tarafından hazırlanan videolar ile öğrenciler bireysel çalgılarına çalıştıkları için kendilerini rahat hissetmişlerdir. Bahsedilen sonuç doğrultusunda uzaktan eğitimin bireysel çalgı dersi için verimli olduğu söylenebilir.

2. 2. İlgili Araştırmalar

İlgili araştırmalar bölümünde, araştırmada yararlanılabilecek uzaktan eğitim ile ilgili kaynaklara, çalışmalara ve araştırmalara yer verilmiştir.

2. 2. 1. Türkiye’de Yapılan Araştırmalar

Sarıkaya (2021) ‘Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğrencilerinin Görüşleri’ adlı çalışmasında öğrencilerin genel olarak uzaktan eğitim sürecinden memnun olmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Olumsuz görüşlerin sebebinin ise uzaktan eğitimin öğrencilerin daha önce karşılaşmadıkları bir eğitim sistemi olduğundan, alt yapıdaki eksikliklerin dersin işlenişini negatif yönde etkilediğinden, öğretim elemanlarının farklı sistemlerde ders işleyişinden, sistemli ve planlı bir şekilde derslerin yürütülememesinden kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Tulgay (2021) ‘Müzik Öğretmenlerinin Uzaktan Müzik Eğitimi Hakkındaki Görüşleri’ adlı yüksek lisans tezinde müzik derslerinin uzaktan eğitim ile yapılması ile ilgili müzik öğretmenlerinin olumlu veya olumsuz düşüncelerini incelemiştir. Araştırmaya 23 öğretmen katılmış ve öğretmenlere müzik derslerinin uzaktan eğitimle yürütülmesi ile ilgili soruların olduğu yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenleri, müzik derslerinin yalnızca teorik olan bölümünün uzaktan eğitimle yürütülebileceği görüşünde oldukları ortaya çıkmıştır.

Yungul’un (2018) web tabanlı uzaktan eğitimin yöntemi ile güzel sanatlar lisesinde gitar dersi alan öğrencilerle birlikte yürüttüğü çalışmanın amacı bu eğitim yönteminin uygulanabilirliğini ortaya koymak olmuştur. Gitar eğitimi için Marmara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi’nde kullanılan Eğitim Yönetim Sistemi web tabanlı deneysel çalışma geliştirilmiş, çalışmada deneysel yöntem benimsenmiş, oluşturulan deney-kontrol grupları ile gitar dersleri yapılmış, araştırmanın sonucunda uzaktan eğitimin çalgı eğitimi için etkili bir yöntem olduğu ve alternatif yöntem olarak kullanılabileceği sonucuna ulaşmıştır. Bununla birlikte uzaktan çalgı eğitimi için geniş ve uzun vadede gerçekleştirilen çalışmaların yapılması gerektiğini, eğitim sırasında oluşabilecek sıkıntıların bu şekilde tespitin sağlanmasını ve çözüm için çalışmalar yapılmasını önermiştir.

Aldemir’in (2020) ‘Uzaktan Eğitimde Keman Eğitiminin Uygulanabilirliği’ adlı yüksek lisans tezinde, keman öğrencilerinin ve öğretim elemanlarının uzaktan eğitim ile ilgili düşüncelerini ortaya koymak için anketler uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunun uzaktan eğitimle yürütülen keman derslerinin kısmen hedefine ulaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte uzaktan eğitimle yürütülen dersler sayesinde teknolojinin daha etkili kullanıldığı ve keman öğrencilerinin bireysel çalgı derslerine daha fazla çalıştıkları görülmüştür. Kayıt altına alınan dersler sayesinde öğrenciler eksikliklerini ve başarılarını objektif olarak değerlendirme imkanına sahip olmuştur.

Müzik eğitimi kurumlarında çalgı eğitimi alan lisansüstü öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin belirlenmesi adlı çalışma, lisansüstü eğitim alan öğrencilerin, bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülmesiyle ilgili düşüncelerine yönelik yapılmıştır. Çalışmada kaynak tarama modeli ve anket formu uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin uzaktan eğitimi tercih etme nedenlerinin farklı illerde yaşıyor olmaları, iş hayatlarında meydana gelen sıkıntılar, yoğunluk vb. problemler, eğitim aldığı kurumun uzaklığı gibi sorunlar olduğu görülmektedir. Öğrencilerin uzaktan eğitimi tercih etmelerinin bir başka nedeni, yüz yüze eğitimde teknolojik imkanların sınırlı olmasıdır. Teknolojik imkanlar (video izleme, eser dinleme, eserlerin notalarına ulaşma vb.) kullanılarak yürütülen çalgı derslerinin daha verimli olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte çalgı derslerinin yüz yüze eğitimle daha verimli olduğu görüşünü belirten öğrenciler de vardır. Çalgı dersi sırasında yanlış duruş ve tutuşa öğretim elemanının anında müdahale edebilmesi, öğrenci ve öğretmen diyalogunun daha etkili olması geleneksel eğitime yönelik olumlu düşüncelerdendir (Yungul, 2017).

Tuncer (2021) ‘Uzaktan Eğitimle Uygulamalı Ders Alan Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüş ve Tutumlarının Belirlenmesi’ adlı yüksek lisans tezinde uygulamalı dersleri uzaktan eğitimle yürüten öğrencilerin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu ve tutum ölçeği kullanılmıştır. Yapılan araştırmanın sonucunda konservatuvar, diş hekimliği, tıp ve müzik öğretmenliği programlarında eğitim alan öğrencilerin uygulamalı olan derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülmesinin sıkıntılı bir süreç olduğuna yönelik düşüncelerinin olduğu tespit edilmiştir.

2. 2. 2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Pandemi döneminde öğrenciler üzerinde yapılmış olan çalışma, öğrencilerin derslere katılım oranını ve derslere ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışma, Mindanao Üniversitesi Filipinler’de yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda farklı kademelerde eğitim alan öğrencilerin derse katılım oranlarının da farklı olduğu belirlenmiştir. Online öğrenmenin öğrenciler üzerinde olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte uzaktan eğitim ile ders alabilen ve alamayan öğrenciler arasında fark oluşmaması için uzaktan eğitim ortamını iyileştirme çalışmaları yapılması gerektiği düşünülmektedir (Baloran & Hernan, 2021).

Hawkins, Barbour ve Graham (2011), ortaöğretim kademesinde sekiz sanal sınıfta öğretmen ile öğrenciler arasındaki etkileşimi incelemek amacıyla bu çalışmayı yapmıştır. Eş zamansız(asenkron) işlenen dersler genellikle öğretmenin öğrencilere verdiği ödevlere dönüt vermesi ile yürütülmüştür. Öğretmenlerin öğrencileri bireysel öğrenme için güdülemesi ve öğrencilerin kendi kendilerini güdülemesi ile başarının elde edildiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte sınıf mevcudunun fazla olduğu sınıflarda öğretmenin geri dönüt vermesinin olumsuz olarak etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca iletişiminin yüz yüze gerçekleştiği sınıf ortamına

gereksinim duyulduğu gözlemlenmiş olup, uzaktan eğitimin öğrencilerin sosyal hayatını olumsuz yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Yukarıda bahsedilen çalışmanın aksine, uzaktan eğitimin sosyal hayatı olumlu etkilediği tespit edilen çalışmalar da mevcuttur. Bender'in çalışması bu çalışmalara örnektir. Çevrimiçi öğrenmede rol oynama tekniğinin kullanıldığı çalışma, Cornell Üniversitesi ve New Online Üniversitesi'nde 2005 yılında yapılmıştır. Bender, derslerini uzaktan eğitim ile online olarak yürütmüştür. Rol oynama tekniğinin kullanıldığı çalışma, öğrencilerin yüz yüze eğitimde sahnede korku yaşadıklarını, online eğitimde ise bu korkuyu yaşamadıkları için kendilerine daha fazla güvendiklerini ve bu bağlamda kendilerini daha kolay ifade ettiklerini gözlemlemiştir. Çalışmanın sonucunda online eğitimin öğrencilere akranları ile rahat iletişim kurma fırsatı verdiği, öğrencilerin yüz yüze olan eğitime oranla daha kendilerini daha rahat hissettikleri, sosyal olarak geliştikleri tespit edilmiştir. Ayrıca rol oynamanın öğrencilere anlamlı öğrenmeler sağladığı belirlenmiştir (Bender, 2005).

Çalışma, nitel araştırma yöntemi ile yapılmıştır. Farklı engel gruplarına sahip öğrencilerin eğitimleri için olumlu ve olumsuz tüm faktörler incelenmiştir. Öğrencilerle görüşülen çalışmada yüz yüze yürütülen derslerin materyallerinin kendileri için yetersiz olduğu görüşünde oldukları tespit edilmiştir. Çalışmada uzaktan eğitimin özel gereksinime sahip öğrencilerin zaman ve mekân fark etmeksizin eğitimlerine devam edebilmelerinin öneminden, bireysel hızda öğrenmelerinde eğitimlerine olumlu katkı sağladığından ve yüz yüze eğitimle birlikte yürütüldüğünde öğrenciler için avantajlı olacağından bahsedilmiştir (Mosia, 2017).

Alqahtani ve Rajkhan (2020), COVID-19 salgını sürecinde uzaktan eğitimin önemini ve gerekliliğini belirlemek ve uzaktan eğitim sistemlerini açıklamak amacıyla bu araştırmayı yapmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemi kullanılarak 69 uzaktan eğitim yöneticisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada uzaktan eğitimde başarıyı etkileyen unsurların

- Teknolojik imkanların yeterli olması,
- Uzaktan eğitim sistemlerini kullanmayı bilen öğretmen ve öğrencilerin olması,
- Uzaktan eğitim için ihtiyaç duyulan ders materyallerinin ve içeriklerin karşılanması olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bununla birlikte öğrencilerin başarılı olabilmesi için en etkili olan eğitim modelinin harmanlanmış eğitim modeli olduğu görüşü belirtilmiştir.

Yapılan çalışma COVID-19 pandemisinde kullanılan eğitim modeli olan uzaktan eğitim esnasında meydana gelen problemleri tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Nicel araştırma yöntemi kullanılan araştırmaya 100 akademisyen ve 300 öğrenci katılmıştır. Eğitim kalitesinde oluşan problemler kişisel problemler, teknik ve sistemsel problemler, ekonomik problemler ve organizasyonda oluşan problemler olarak dört başlık altında incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğretmen ve öğrenciler için ortak olan sorunların olduğu gözlemlenmiştir. Bu sorunlar öğrenmenin gerçekleşmesi için olan motivasyonun düşük olması, öğretim programlarında yer alan bazı konuların

uzaktan öğretime uygun olmamasından kaynaklanan öğrenme eksiklikleri, yüz yüze eğitimdeki gibi sınıf etkileşiminin olmaması, uzaktan eğitim ile ilgili teknolojiyi tüm öğrenci ve öğretmenlerin kullanamaması, uzaktan eğitimin faydalı olmayacağı algısı ve öğrencilerin geleneksel eğitime alışmış olmalarıdır (Lassoued, Alhendawi & Bashitialshaaer, 2020).

Royal Danimarka Müzik Akademisi'nde gerçekleşen çalışma, yenilikçi proje olup uluslararası birçok kurumun içerisinde bulunduğu iş birliği ile yürütülen bir çalışmadır. Çalışmanın amacı teknolojik imkanlara sahip video konferans sistemi ile ders veren öğretmenlerin ve öğrencilerin çalgı derslerini uzaktan eğitimle yürütülmesidir. Sistemi oluşturan teknisyenler öğretmenlerin verimli ders işleyebilmesini amaçlamışlardır. Bununla birlikte bu sistemin öğrenciler için sürdürülebilir olması önemlidir. Çalışmanın değerlendirilmesi için 17 araştırmacıya test yapılmış ve uzaktan eğitim ile yürütülen dersler ile ilgili gelişmelerin olumlu olduğu sonucuna varılmıştır. Uzaktan eğitim sırasında oluşan aksaklıklar sebebiyle (yaşanan gecikmeler, eş zamanlı çalamama problemleri) bu uygulama ile eğitime devam edilmemiştir (Levinsen vd., 2011).

Adileh (2012) yaptığı çalışmada karma ve yüz yüze eğitim sistemlerini karşılaştırmıştır. Çalışmada deneysel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin seçmeli müzik dersini karma eğitim ve yüz yüze eğitim ile almalarına göre olan tutumları incelenmiştir. Çalışmanın sonucu karma eğitim modelinin çok daha verimli olduğunu göstermiştir.

Müzik eğitimlerine uzaklık sorunundan dolayı ulaşamayan öğrenciler amacıyla Crawford (2013) 'Project Music X' adlı bir proje geliştirmiştir. Kırsal kesimde yaşayan öğrencilerin, müzik sınıflarına ulaşabilmesini sağlayan projenin avantajları aşağıda sıralanmıştır:

- Öğrenciler uzaktan eğitim ile müzik kompozisyonu derslerine erişim sağlayabilecek,
- Müzik teknolojilerini rahatlıkla kullanabilecek,
- Sınıf ortamına ihtiyaç duymadan müzik dersi alabilecek,
- Önemli müzisyenler, besteciler, sınıf arkadaşları ve öğretmenleri ile iş birliği içerisinde öğrenimini gerçekleştirebileceklerdir.

Bununla birlikte Crawford, günümüzde teknolojinin gelişmesiyle eğitim sisteminde de yeniliklerin gerçekleşmesi gerektiği görüşündedir. Böylece çok daha faydalı olan bütüncül müzik eğitimi verilebilecek, daha çok materyale ulaşılacak, öğrenciler ve öğretmenler gelişen teknolojiden yararlanabileceklerdir.

3. YÖNTEM

Araştırmanın üçüncü bölümü yöntem bölümüdür. Bu bölüm içerisinde araştırma için seçilen model, araştırma içerisinde olan evren ve örneklem, araştırma için kullanılan veri toplama araçları, araştırma sırasında verilerin toplanması ve analizlerin nasıl yapıldığı ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3. 1. Araştırma Modeli

Bireysel çalgı derslerini COVID-19 pandemisi sebebiyle uzaktan eğitim kullanılarak yürütülmesi ile ilgili öğretim elemanlarının ve öğrencilerin fikirlerinin incelendiği araştırma karma yöntemle yapılmıştır. Karma yöntem, araştırmayı hem istatistiksel (nicel) olarak hem de katılımcıların bireysel deneyimlerine (nitel) yer vermek amacıyla iki araştırma yönteminin bir arada kullanılmasıdır. Karma yöntemin, kullanılan verilerin (nicel ve nitel) birbirini tamamlaması ile diğer araştırma yöntemlerine göre daha faydalı olduğu düşünülmektedir. Karma araştırma yöntemlerinde kullanılan beş farklı desen olduğu bilinmektedir. Bu araştırma desenleri sırasıyla paralel (eş zamanlı), dönüştürücü, sıralı, tamamen bütünleşik ve çok aşamalı karma desenlerdir. Yapılan bu çalışmada kullanılan desen, nitel ve nicel verileri aynı sorular üzerinden ele aldığı için paralel yani eş zamanlı karma desendir (Creswell, 2021). Araştırma COVID-19 pandemisi ile eğitimlerini yürütmüş olan öğrencilere ve öğretim elemanlarına eş zamanlı şekilde uygulanmıştır ve veriler toplanmıştır. Toplanan verilerin analizleri yapılmış ve sonuçlara varılmıştır. Pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile yürütülen bireysel çalgı dersinin öğrenciler ve öğretim elemanları üzerinde etkisi nicel ve nitel olarak birlikte incelendiği için paralel (eş zamanlı) desen- karma yöntem tercih edilmiştir. Bu bakış açısıyla hem nitel hem de nicel araştırma yöntemleri kapsamında veri toplanmış, nicel olarak görüş anketi tercih edilmiş, nitel olarak da öğretim elemanları ile görüş alma formu aracılığı ile veri toplanmıştır.

3. 2. Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini Türkiye’de müzik öğretmenliği programlarında öğrenim gören öğrenciler, örneklemi ise son dönemde gelişen salgın sebebiyle zorunlu olarak yürütülmekte olan uzaktan eğitim sürecine dahil olmuş ve bireysel çalgı dersi almış 445 öğrenci oluşturmaktadır. Fakat ulaşılan toplam sayı (445) tüm evren düşünüldüğünde örneklem için yeterli olmayacağı düşüncesiyle grup için araştırma grubu tanımı daha uygun bulunmuştur. Bu kapsamda iki araştırma grubundan biri de bu dersleri yürütmüş olan ve görüş alma formuna dönüş yapmış olan 51 öğretim elemanıdır.

Tablo 1. Araştırma Grubuna Yönelik Betimsel Veriler

	n	%
Toplam	445	100
Cinsiyet		
Kadın	263	59,1
Erkek	182	40,9
Sınıf		
1.sınıf	58	13,0
2.sınıf	90	20,2
3.sınıf	164	36,9
4.sınıf	133	29,9
Çalgı		
Yaylı	154	34,6
Nefesli	69	15,5
Tuşlu/Piyano	70	15,7
Telli/Mızraplı	123	27,6
Ses Eğitimi	29	6,5

Tablo 1'e göre görüş anketini yanıtlayan toplam 445 öğrenci mevcuttur. 445 öğrencinin 63'ü kadın ve 182'si erkektir. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun kadın olduğu söylenebilir. Araştırmaya bireysel çalgı dersini uzaktan yürütmüş olan 1., 2., 3. ve 4.sınıf öğrencileri katılmıştır. Katılım sayısının en fazla olduğu kademe 164 öğrenci ile 3.sınıflar iken katılımın en az olduğu kademenin ise 1.sınıflar olduğu görülmektedir. Bununla birlikte görüş anketi verilerine göre bireysel çalgısı yaylı (n=154) ve telli (n=123) olan öğrencilerin sayılarının diğerlerine göre fazla olduğu söylenebilir.

3. 3. Verilerin Toplanması

3. 3. 1. Veri Toplama Araçları

Araştırma öğretmen adaylarını ve öğretim elemanlarını kapsadığından iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülme süreciyle ilgili görüşlerini belirlemeyi sağlayan maddelerin yer aldığı araştırmacı tarafından hazırlanan 'Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Görüş Anketi' araştırmada kullanılan ilk veri toplama aracıdır. Araştırmacı tarafından oluşturulan öğretim elemanlarının bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülme süreciyle ilgili görüşlerini belirlemeyi sağlayan 'Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu' ise araştırmada kullanılan ikinci veri toplama aracıdır.

3. 3. 2. Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Görüş Anketi

Öğrencilerin bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülmesi ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Görüş Anketi’ kullanılmıştır. Anketin geliştirme aşamasında alan uzmanlarının (müzik eğitimi, ölçme, dil vb.) görüşüne başvurulmuştur. Gelen dönütlere göre ölçme aracına son şekli verilmiştir. Geliştirilecek anket seçilen örnekleme uygulanarak veriler toplanmıştır. Anketlerin uygulamasında mevcut koşullara göre planlama yapılmış, online anket uygulama seçenekleri de daha fazla öğrencinin ve katılımını sağlamak amacıyla tercih edilmiştir. Ankette öğrencilerin bireysel çalgı derslerine yönelik maddelere yer verilmiştir. Öğrencilerden her bir madde için uygun olan seçeneğe ‘X’ işareti koymaları istenmiştir. Anket 5’li likert tipi 38 maddeden oluşmaktadır. Madde sayısı, belirli maddeler çıkarılarak 29 maddeye düşürülmüştür. Anketin başında öğrencilerin demografik bilgilerinin tespiti için olan sınıf, cinsiyet ve bireysel çalgı değişkenlerine yer verilmiştir. Anketin sonunda bir adet açık uçlu soru bulunmaktadır.

3. 3. 3. Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu

Araştırmada öğretim elemanlarının görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan görüş alma formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerin verilerin analizi sırasında kolaylık sağlaması ve katılımcıların görüşlerini rahatça ifade etmesi gibi avantajları vardır (Büyüköztürk vd., 2019). Araştırmada kullanılan görüş alma formu uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin avantajlarını ve dezavantajlarını, pandemi sürecinde bireysel çalgı derslerinin verimli olup olmadığı ile ilgili sorulardan meydana gelmektedir. Ölçme aracında toplam 5 soru bulunmaktadır. Soruların anlamlı olup olmadığının tespiti için Türkçe öğretmenlerine danışılmıştır. Sorularla ilgili son düzenlemeler yapılmıştır ve görüş alma formu oluşturulmuştur. Görüş alma formunun başında çalışmanın amacından bahsedilmiştir. Sorular pandemide uzaktan eğitim ile yürütülen bireysel çalgı dersleri ile ilgilidir. Anketlerin uygulamasında mevcut koşullara göre planlama yapılmış, online anket uygulama seçenekleri de daha fazla öğretim elemanının katılımını sağlamak amacıyla tercih edilmiştir.

3. 3. 4. Veri Toplama Süreci

Bu bölümde hazırlanan ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Görüş Anketi’ ve ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ için veri toplama sürecinden bahsedilmektedir. Gerekli izinler alındıktan sonra anket öğrencilere ulaştırılmış ve öğrencilerin yanıtlamaları sağlanmıştır. Daha fazla öğrenciye ulaşabilmek için anket online olarak ‘Google Formlar’ üzerinden de hazırlanmıştır ve oluşturulan link paylaşılarak birçok öğrenciye ulaştırılmıştır. Verilerin toplanması 5 ay sürmüştür. Toplanan veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiş ve

yorumlanmıştır. Öğretim elemanlarına uygulanan görüş alma formu da ‘Google Formlar’ dan online olarak hazırlanmıştır. Verilerin toplanması öğrenci anketleri ile paralel yürütülmüş olup 6 ay sürmüştür. Nitel araştırmaya ait verilerin analiz edilmesi içerik analizi yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.

3. 4. Verilerin Analizi

Nicel verilerin analizinde ilk olarak geliştiren görüş anketinin güvenirlik ve geçerlik normları incelenmiştir. Bunun için 38 maddelik ilk form madde analizlerine ve faktör analizi ölçümlerine tabi tutulmuştur. Faktör analizi için temel bileşenler faktör analizi tercih edilmiştir. Varimax dik döndürme yöntemi ile incelenen 38 madde için toplam varyansı açıklama oranı %64,63 olarak bulunmuştur. Analize alınan maddelerin Bartlett’s küresellik testi $p < ,05$ düzeyine göre manidar bulunmuştur. Örneklem uygunluğu için yapılan KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) testi sonucu ise 0,93 olarak bulunmuştur. Buna göre örneklemden toplanan verilerin faktör analizi için yeterli olduğu, faktör analizi ölçümü için yeterli örneklem sayısına ulaşıldığı anlaşılmaktadır. Büyüköztürk’e göre (2004) faktör yük değeri için referansın 0,45 olması seçim için iyi bir ölçüt olabilir, fakat daha az madde sayısı olan ölçekler için bu referans 0,30’a da düşürülebilir. Bu anketteki madde sayısı dikkate alınarak kabul alt sınırı 0,40 olarak tespit edilmiş, bu değerin altında kalan maddeler anketten çıkarılmıştır. Faktör analizi ölçümlerinde anketin üç faktörlü bir yapıyı yordadığı, öz değeri 1’in üzerinde üç faktörün kabul edilebileceği anlaşılmıştır. Maddeler ilgili alt başlıklara göre sınıflandırıldığında İsteklilik/Katılım, Yargı ve Değerlendirme alt başlıkları tespit edilmiştir. Alt başlıklara göre maddelerin dağılımı ve faktör analizi dağılımları aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. Anket Alt Başlıklar ve Maddelere Göre Dağılımı

Alt başlıklar	Maddeler
İsteklilik/Katılım	1, 2, 6, 8, 9, 12, 15, 16, 24, 28
Yargı	4, 7, 13, 17, 22, 25, 27
Değerlendirme	3, 5, 10, 11, 14, 18, 19, 20, 21, 23, 26, 29

Tablo 3. Maddelere Yönelik Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Faktörler		
	1	2	3
M1	0,73		
M2	0,72		
M6	0,68		
M8	0,70		
M9	0,62		
M12	0,74		
M15	0,60		
M16	0,70		
M24	0,62		
M28	0,62		
M4		0,70	
M7		0,62	
M13		0,58	
M17		0,70	
M22		0,61	
M25		0,49	
M27		0,68	
M3			0,78
M5			0,73
M10			0,60
M11			0,72
M14			0,69
M18			0,65
M19			0,65
M20			0,67
M21			0,66
M23			0,57
M26			0,47
M29			0,48
Top. Var.	%64,63		
KMO	0,93		
χ^2 / p	6478,0 / ,000		

Ankette yer alan maddelere ilişkin faktör analizi sonuçları, eleme sonrası dikkate alınan 29 maddenin referans sınırları üzerinde olduğunu göstermektedir. Katsayılar 0,47 ile 0,78 arasında değişmektedir. Buna göre anketteki kalan maddelerin faktör yükleri yeterli düzeydedir. Anketin toplam varyansı açıklama oranı %64,63 olarak bulunmuştur. Genel evrene göre açıklanan oranın yüksek olduğu söylenilebilir. Anketken elde edilen KMO ve Bartlett's testleri de verilerin faktör analizi için uygunluğuna ve örneklemden gelen verilerin yeterliğine işaret etmektedir.

Maddelerin analizinde ikinci olarak iç tutarlık için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplaması yapılmış, ilaveten bu ölçüm içerisinde maddelerin Alpha katsayıları da belirlenmiştir. İlk yapılan ölçümlerde anketin Alpha güvenirlik katsayısı 0,77 olarak gerçekleşmiştir. Madde analizleri sonrasında zayıf bulunan maddelerin çıkarılması neticesinde Alpha katsayısı 0,86 düzeyine artış göstermiştir. Güvenirlik ölçümlerinde Cronbach's Alpha katsayısı, likert tipindeki bir ölçek için mümkün olabildiğince 1'e yakın olmalıdır (Arslan & Öztunç, 2013; Tezbaşaran, 2008). Bu açıdan bakılırsa anketin güvenirliğinin ilk ölçüme göre artış gösterdiği de düşünülmürse yüksek düzeyli olduğu anlaşılmaktadır. Madde analizi kapsamında ilaveten madde toplam korelasyon ölçümleri de yapılmıştır. Anketin toplam puanı ile her bir maddenin ilişkisini inceleyen ve bu şekilde her bir maddenin ölçülmek istenen kavrama yakınlığını deneyen bu ölçümde de zayıf bulunan maddeler haricinde diğer maddelerin kabul sınırı üzerinde olduğu görülmüştür. Tavşancıl (2014) herhangi bir ölçekte yer alan maddelerin tamamı için korelasyon katsayılarının pozitif olması ve en az 0,20 ya da üzerinde gerçekleşmesi gerektiğini öne sürmüştür. Buna göre çıkarılan maddeler dışındaki tüm maddeler kabul sınırının üzerindedir. Anketin geçerliği için yapılan diğer bir ölçüm ise anketin toplam puanı ve faktörlere yönelik puanları arasındaki korelasyon ölçümleridir. Toplam puan ve faktörler arası korelasyon ölçümlerinde ilişkinin yüksek düzeyli olduğu görülmüştür. Korelasyon katsayısının yorum sınırları açısından yapılmış bir sınıflamada Taşpınar (2017) bulunan bu r değerlerini, 0,00–0,19 arası çok zayıf, 0,20–0,39 arası için zayıf, 0,40–0,69 arası için orta düzeyli, 0,70 – 0,89 arası için yüksek düzeyli 0,90 – 1,00 arası için çok yüksek düzeyli ilişki olarak sınıflamıştır. Madde analizleri ve faktörler arası korelasyon tabloları aşağıda verilmiştir (s. 194).

Tablo 4. Madde Analizlerinin Faktörlere Göre Dağılımı

F 1			F 2			F 3		
Madde no	r	α	Madde no	r	α	Madde no	r	α
M1	0,43**	,857	M4	0,50**	,851	M3	0,58**	,848
M2	0,56**	,849	M7	0,43**	,855	M5	0,46**	,854
M6	0,57**	,849	M13	0,56**	,854	M10	0,55**	,875
M8	0,51**	,852	M17	0,58**	,849	M11	0,55**	,871
M9	0,57**	,874	M22	0,50**	,873	M14	0,54**	,874
M12	0,58**	,863	M25	0,56**	,875	M18	0,55**	,850
M15	0,58**	,850	M27	0,46**	,852	M19	0,45**	,851
M16	0,45**	,857				M20	0,49**	,854
M24	0,53**	,851				M21	0,52**	,854
M28	0,49**	,851				M23	0,57**	,852
						M26	0,40**	,858
						M29	0,46**	,855

**p<0,01

Anket için yapılan madde analizlerinde her bir maddenin iç tutarlık katsayıları, Alpha katsayısı kapsamı için kabul edilen referans bölgesinin üzerindedir. Maddelerin tümü 0,85 ve üzerinde bir iç tutarlık yükü almıştır. Bu durum 1'e oldukça yakın olması nedeniyle güvenilir olarak yorumlanabilir. Maddelerin madde toplam korelasyon katsayıları ise kısmen orta ve yüksek düzeyli gerçekleşmiştir. Sosyal bilimler için kabul edilen 0,20 ya da 0,30 kabul sınırlarının üzerinde gerçekleşmiş olan korelasyon katsayıları, maddelerin ölçülmek istenilen kavramla ilişkisinin yeterli olduğuna işaret etmektedir.

Tablo 5. Anket Toplam Puanı ve Faktörler Arası Korelasyon Ölçüm Sonuçları

Faktörler	Toplam	F1	F2	F3
Toplam	---	0,80**	0,82**	0,85**
F1	0,80**	---	0,75**	0,74**
F2	0,82**	0,75**	---	0,73**
F3	0,85**	0,74**	0,73**	---

**p<0,01

Anketin genel toplam puanı ve alt başlıklara göre oluşturulan puanlar arasındaki (anketin geneli ve alt faktörler arası) korelasyon katsayıları, yüksek düzeyli ve pozitif yönlü bir ilişkiye işaret etmektedir. Buna göre anketin genel puanı ve alt faktörler arasında yüksek düzeyli bir ilişki olduğu

ve ölçülmek istenilen kavramın genel ilişki içerisinde birbiri ile doğrudan etkileşimli olduğu, faktörler ve genel arası maddelerin ölçülmek istenilen kavrama hizmet ettiği söylenilebilir.

Anketin ilk geliştirilen 38 maddelik formunun uygulanması neticesinde elde edilen verilere yönelik ölçümlerde toplam 9 maddede yeterli güvenirlik normları bulunamamıştır. Buna göre 6, 7, 14, 20, 29, 31, 33, 34, 38. maddeler anketten çıkarılmış, anket tekrar numaralandırılmış ve ilgili tablolar buna göre yeniden oluşturulmuştur. Buna göre nihai form ortaya çıkarılmış ve devam edecek olan tanımlayıcı ve karşılaştırmalı istatistik işlemlerde 29 maddelik yapı dikkate alınmıştır.

Anketten elde edilen verilerin güvenirlik ve geçerlik işlemleri sonrasında, verilerin genel olarak analizi ve cevapların değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu süreçte ilk olarak verilerin normal dağılım varsayımı açısından uygun olup olmadığı incelenmiştir. Veri seti 50 kişinin üzerinde olduğu için normallik sınamasında Komogorov-Smirnov testi tercih edilmiştir. Demir, Saatçi ve İmrol (2016) Kolmogorov-Smirnov testi için örneklemin 35'ten büyük olması gerektiği durumunu vurgulamış, bu tip testlerde de hesap edilen p değerinin $\alpha=,05$ 'ten büyük çıkmasının, puanların normal dağılıma sahip olduğunu değerlendirmiştir. Buna ilaveten anketin toplam puanı üzerinden basıklık çarpıklık katsayısı hesaplamaları da yapılmıştır. Morgan vd. (2011) bu katsayılar için genel olarak +1 ile -1 arasında olmasını, Tabachnick ve Fidell (2013) ise aynı değerler için +1,5 ve -1,5 arasında olmasını önermiştir. Ölçümler neticesinde verilerin normal dağılım evreninde olmadığı anlaşıldığından, parametrik olmayan testler grubundaki testlerin tercihi uygun görülmüştür. Bu kapsamda çok cevap seçenekliler için Mann Whitney U testi, çok cevap seçenekli değişkenler için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Bu ölçümlerde manidarlık için kabul $p<,05$ düzeyinde kabul edilmiştir. Öğrencilerin ankete verdikleri cevaplar ve buna göre uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin tespitinde ise frekans ve yüzde ölçümleri kullanılmıştır. Verilen cevaplar üç alt başlığa göre tablolaştırılarak öğrencilerin görüşleri incelenmiştir.

Tablo 6. Ankete İlişkin Normallik Ölçüm Sonuçları

Faktörler	Basıklık		Çarpıklık		Kolmogorov-Smirnov	
	Ölçüm	SS	Ölçüm	SS	Z	p
Toplam	2,602	0,238	-1,276	0,119	1,73	,005

Verilerin normal dağılım varsayımı sınaması için yapılan ölçümlerde basıklık ve çarpıklık değerleri referans sınırları içerisinde gerçekleşmemiştir. Her iki tarafta da referans sınırları dışında ve ters yönlü basıklık çarpıklık katsayılarına ilaveten KS testinin manidarlık düzeyi de $p<,05$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bu sayılar verilerin normal dağılım varsayımını karşılamayacak düzeyde olduğuna işaret etmektedir.

Araştırmada toplanan nitel veriler ‘Uzaktan Eğitim Bireysel algı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ kullanılarak içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerin genel olarak saptanabilmesi için içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir (Ültay, E., Akyurt & Ültay, N., 2021). Verilerin analizi sırasında etik kurallara uyulmuştur. Öğretim elemanlarına verilen görüşme formları ve Google formlar aracılığı ile toplanan yanıtlar Word dosyasında soru sırasına uygun olarak gruplar halinde toplanmıştır. Sayısal olarak gruplandırılmış olup verilerin yanıtları düzenlenerek maddeler halinde bulgulara eklenmiştir. Araştırmada öğrencilere uygulanan ‘Uzaktan Eğitim Bireysel algı Görüş Anketi’ ile toplanan veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir.

4. BULGULAR

Araştırmanın bulgular bölümünde pandemi süresi içerisinde uzaktan eğitim yöntemi ile bireysel çalgı derslerinin yürütülmesi ile ilgili öğretim elemanlarının görüşlerini belirleyen nitel ve öğrencilerin görüşlerini belirleyen nicel bulgulara yer verilmiştir.

4. 1. Öğretim Elemanlarına Uygulanan ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’na Ait Bulgular

Öğretim elemanlarına uygulanan görüşme formları pandemi sürecinin bittiği ve yüz yüze eğitimin devam ettiği dönemde yapılmıştır. Araştırmaya 51 öğretim elemanı katılmıştır. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 5 adet sorudan oluşmaktadır. Sorulara ait bulgular aşağıdaki alt başlıklar içerisinde açıklanmıştır.

4. 1. 1. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 1. Soruya Ait Bulgular

‘Sizce bireysel çalgı dersi uzaktan eğitim ile yürütülmeye uygun mudur, değil midir? Neden?’ sorusuna verilen cevapların analizi:

Soruya uygundur yanıtı veren öğretim elemanı sayısı 7, uygun değildir yanıtı verenlerin sayısı 29 ve kısmen uygundur yanıtı verenlerin sayısı ise 15’tir. Öğretim elemanlarının bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülmesini uygun bulma nedenleri:

Pandemi sürecinde yüz yüze eğitimin devam edememesi durumunda uzaktan eğitim ile derslerin aksamadan devam edebilmesi,

İnternet ve teknik donanımın yeterli olması durumunda eğitim açısından hiçbir problem teşkil etmemesi,

Online eğitim ile uzaktan eğitim çalışmalarının olumlu sonuç verdiğine ilişkin görüşlerin olması,

Günümüz koşullarında gerekli şartların sağlanması durumunda (görüntü kalitesi, bağlantı hızı ve ders için gerekli ekipmanların olması) yüz yüze eğitime çok yakın sonuçların elde edilebileceğidir.

Öğretim elemanlarının bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülmesini uygun bulmama nedenleri:

Birebir etkileşim olması sürece etkileşimin düşük olacağı düşüncesi,

Öğrencinin oturuşunun, ayaklarının yere basışının, kollarının, omuzlarının, ellerinin genel duruşunun uzaktan eğitim ile kontrol edilebilmesinin mümkün olmayışı,

Dijital ortamda seslerin iletimindeki gecikme ve volüm olarak ses iletiminde sorunların yaşanması,

Çalgı dersleri anında müdahale gerektirir. Gerektiğinde dokunmak, hissetmek çalgıyı icra etmek için gereklidir. Aksi halde çalgıyı öğrenmek ve öğretmek zordur. Öğrenci ve öğretim elemanı arasındaki iletişim ve duygu ortaklığı uzaktan eğitim ile gerçekleşmemektedir görüşü,

Görüntü ve seste yaşayan senkronizasyon problemleri,

Bireysel çalgıda ses, entonasyon ve ritim unsurlarının kamera ve sesteki gecikmeler, sesin yankı yapması gibi problemler doğrultusunda derslerin verimli olmaması,

Çalgı derslerinde doğrudan iletişim kurmanın uygulamalı bir ders olduğu için gerekliliği bu sebeple bilgilendirme ve uyarıların gösterip yaptırma yoluyla yapılmasının daha etkili olduğu,

Çalgının fiziki ve teknik kullanımıyla beraber müziksel becerilerin kazandırılmasında yüz yüze eğitimin olmazsa olmaz olduğu düşüncesi,

Çalgı eğitiminde demonstrasyonun gerekliliği,

Çalgı eğitiminin birebir ve uygulamalı derslerden biri oluşu ve öğretim elemanlarının çalgıdaki tekniklerin öğretilmesinin uzaktan eğitim ile verimli olmadığını deneyimlemeleri,

Bireysel çalgı dersinin yaparak-yaşayarak deneyim kazanmaya yönelik bir ders olduğu ve bu sebeple uzaktan eğitim uygulaması ile öğrenciye birebir kazandırılması gereken davranışların öğretiminde yetersiz kaldığı görüşü,

Yüz yüze derslerde öğrenciye eşlik yapabilme veya birlikte çalabilme imkânı varken, uzaktan eğitimde bunun mümkün olmamasıdır.

Öğretim elemanlarının bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülmesini kısmen uygun bulma nedenleri aşağıdaki gibidir:

Başlangıç seviyesinde doğru duruş-tutuş davranışlarının geliştirilmesinde birebir müdahaleler gerekebilir fakat üst sınıflarda uzaktan eğitim, yüz yüze eğitime destek olarak kullanılabilir.

Uzaktan eğitim gerçek ve tam anlamıyla uygulanabilirse zorunlu durumlarda (uzak mesafe, pandemi şartları vb.) çalgı eğitimi verilebilir. Bunun haricinde yüz yüze eğitim kadar etkili olduğu düşünülmemektedir. Öğretim elemanlarının bir kısmı çalgı eğitimi için uzaktan eğitimin yalnızca yüz yüze eğitimin yapılamadığı durumlarda gerçekleşmesinin doğru olduğu düşüncesinde olduğu görülmüştür. Bununla birlikte başlangıç seviyesi için uzaktan eğitimin uygun olmadığı fakat ileri seviyeler için uygun olduğu görüşünde olan öğretim elemanları da bulunmaktadır.

4. 1. 2. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 2. Soruya Ait Bulgular

‘Uzaktan eğitim ile uzaktan eğitim verilmesinin olumlu ya da olumsuz yönleri nelerdir?’ sorusuna verilen cevapların analizi:

Öğretim elemanlarının cevaplarına göre bireysel çalgı dersinin uzaktan eğitimle yürütülmesinin olumlu ve olumsuz yönleri listelenmiştir. Olumlu yönleri 18, olumsuz yönleri ise 28 maddeden oluşmaktadır. Olumlu yönleri:

Öğrenci ve öğretim elemanlarının kendi yaşam ortamında derslerini yürütme imkanının olması,

Zaman kazancı ve zamanda esneklik sağlaması,

Öğrencilerin online derslerde kendilerini daha rahat hissetmeleri, stres seviyelerinin az olması ve buna bağlı olarak daha az heyecanlanmaları,

Sağlıkla ilgili problemlerin olması durumunda derslerin devam edebilmesi,

Uzaktan eğitimin yaşam boyu öğrenme fırsatı sağlaması,

Uzak mesafelerden eğitim alınmasını sağlaması,

Yeterli teknolojinin olması durumunda ekonomik avantajlarının olması,

Pandemi sürecinde bireylerin farklı ortamlarda derslere devam edebilmesinden dolayı virüsün yayılmasını azaltması,

Pandemi kısıtlamalarına rağmen eğitimin kesintisiz yapılabilmesi,

Zaman sınırlaması olmadan günün herhangi bir saati öğretim elemanı ve öğrencinin derslerini gerçekleştirebilmesi,

Dokümanlara erişim kolaylığı, ders ile ilgili materyallerin (video, ses dosyası vb.) fazla olması,

Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının okula ulaşımındaki maddi kaybın olmaması,

Eğitim ve öğretimde sınırların ötesine geçmesi, ufuk açıcı olması, yeni teknikler geliştirmek için yaratıcılığın ve teknolojinin birlikte kullanılması fikri,

Eğitim sürecinin teknolojik araçlarla desteklenmesi,

Öğrenciye öz değerlendirme imkânı vermesi,

Derslerin kayıtlarının tekrar izlenebilmesi,

Daha fazla öğrenciye ulaşma ve eğitim verebilmesi imkanının olması,

Hem öğrencilerin hem de öğretim elemanlarının derslere daha az yorularak devam edebilmeleridir.

Olumsuz yönleri:

Dijital ortamdaki teknik sorunlar, bağlantı kesintisinin yaşanması,

Ders ve ses kalitesinin düşüklüğü,

Birlikte çalışma imkanının zayıflığı,

Sorumsluluk ve ciddiyetsizlik oluşma olasılığının yüksek olması,

İletişim eksikliğinden dolayı karşılıklı anlaşılmazlık yaşanması,

Hislerin aktarımının zorlaşması,

Senkronizasyon probleminin yaşanması,

Çalgı ile ilgili teknik sorunlara müdahale edememe,

Öğrenci çalarken öğretmenlerin seslerini duyuramaması,

Öğrencilerin eksikliklerini anında fark edememe,

Seslerin doğal olmaması,

Öğrenciyi bütünüyle görememek,

Hoca ile esere ruh kazandıran öğrencilerin, uzaktan eğitimle çalgı eğitimi verildiğinde sadece ruhsuz ve hissiz bir çalgı performansı gösterecek olması,

Eğitimin sadece öğretimden ibaret olmaması, öğrenci yüz yüze eğitimde kendini kolektif bir hayatın içinde bulur. Sosyalleşme ve kültürlenme eğitimin bir parçasıdır ve bunun uzaktan eğitimle mümkün olmayışı,

Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının sosyal iletişimlerinin gelişmesini ve birlikte hareket etme ortamını olumsuz etkilemesi,

Nüans ve ince motor becerilerinin aktarımı için çok açılı bir kamera çekimine ihtiyaç duyulması,

Karşılıklı ritmik senkronun tutması için çok iyi bir internet bağlantısının ve donanımlı kameraların olması gerekliliği,

Cihaz ve teknolojik yetersizlikler,

Sanal ortamda ders işlemenin yüz yüze kadar etkili olmaması,

Uzaktan eğitimle çalgı eğitiminin yüz yüze eğitim kadar zevk vermemesi,

Gözlem yapma ve dönüt verme açısından eksikliklerinin olması,

3 boyut imkanının olmaması,

Özellikle çalgının uygulama boyutunda anlatımı zorlaştırması,

Öğrencilerin hatalarının tespitinin zor yapılması, bazı teknikleri kavratmakta yaşanan zorluklar,

Sınavları objektif değerlendirme açısından sorunların olması, öğrencilerin dijital olanaklar ile sahtecilik yapmalarının mümkün olması,

Etkileşim eksikliği, teknik öğretiminin tam aktarılamamasından dolayı oluşan yanlış uygulamalar ve fark edilmeyen hatalardan dolayı öğrencilerin yanlış çalışması,

Öğrencilerin sınavlara en iyi performanslarını yüklemeleri,

Öğrencilerin kendilerini daha başarılı göstermek için yaptığı montajlar ile öğretmeni yanıltmaya çalışmalarıdır.

4. 1. 3. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 3. Soruya Ait Bulgular

‘Sizce uzaktan eğitimle bireysel çalgı eğitimi verilmesi hangi konular açısından fayda sağlar?’ sorusuna verilen cevapların analizi:

Uzaktan eğitimle bireysel çalgı eğitimi verilmesinin

Hem eğitmen hem de öğrenciye zaman kazandırması,

Öğrencinin daha az stresli şekilde ders işleyebilmesi,

Çalgıların teorik kısmının öğretilmesi,

Diziler, arpejler, tonlar ve müzik tarihine yönelik konular açısından,
 Çalgı tarihi ve çalgının yapısı gibi konularda,
 Virtüözlere ait performans kayıtlarına ulaşma, materyal ve görsellerin paylaşılması,
 Eserlerin seslendirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususların kaydedilmesi ve öğrencilerin bu bilgileri tekrar tekrar izleyebilmesi,
 Teorik konuların sunumla zenginleştirilmesi,
 Örnek çalışmaların gösterilmesi
 Ders ve sınavların kayıt altına alınması ispat açısından,
 Çalgı ile kültürel altyapıyı pekiştirmek bakımından etkili olabilme düşüncesi,
 Teori alanında faydalı bilgilere daha hızlı ulaşabilmek konuları açısından fayda sağladığı görülmektedir.

4. 1. 4. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 4. Soruya Ait Bulgular

‘Sizce uzaktan eğitimle bireysel çalgı eğitimi verilmesi hangi konuların öğretimi açısından faydasızdır?’ sorusuna verilen cevapların analizi:

Ton, ses rengi ve artikülasyon gibi konuların öğretilmesinde,
 Çalgı eğitiminin önemli bir boyutu olan birlikte çalma, çalıştığını konserler ile sergileme ve öz yeterlilik konularında,

Hem eğitmen hem de öğrencinin sorumluluk bilinci kazanmasında,
 Müzik eğitimi ile ilgili tüm konuların öğretiminde,
 Çalgıda duruş ve tutuş, sanatsal ifadelerin öğretimi, tını ve entonasyon çalışmaları gibi konularda,

Çalgıda tekniklerin öğretilmesinde ve gösterilmesinde,
 Müzikalite bilgisi, eseri yorumlama ve nüans hareketleri konularında,
 Etüt çalışmalarında,
 Ritim, metronom ve senkronizasyon konularında,
 Parmak pozisyonları, acelite gibi konularında öğretiminde, gösteriminde ve uygulamasında,
 Teknik, müzikal ve duyuşlar becerilerin kazandırılmasına yönelik uygulamalarda,
 Özellikle bireysel çalgı derslerine yeni başlayan öğrencilerin tüm çalışmalarında,
 Öğrenciye eş zamanlı olarak eşlik etme uygulamalarında,
 Çalgı ile pratik yapılabilecek konularda faydasız olduğu öğretim elemanları tarafından belirtilmiştir.

4. 1. 5. ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Öğretim Elemanı Görüş Alma Formu’ 5. Soruya Ait Bulgular

Öğretim elemanlarının görüşme formundaki 4 soruya ek olarak uzaktan eğitim yoluyla çalgı eğitim verilmesi ile ilgili görüşleri ve önerileri 5.sorunun içeriğini oluşturmaktadır. ‘Ekleme istediğiniz görüşler varsa yazınız. ’ sorusuna verilen cevapların analizi:

Çalgı eğitimi yüz yüze yapılması gereken bir eğitimidir.

Uzaktan eğitim, başlı başına bir pedagojisi olan ve sağlam temellere oturtularak verilmesi gereken bir eğitim süreci. Şartlar ve altyapının geliştirilmesi çalgı eğitimi açısından da fayda sağlayabilecektir.

Teorik yapılan dersler dışında uzaktan eğitim faydasızdır.

Uzaktan eğitim ile çalgı dersi verilmesi gerekli durumlar dışında uygun değildir.

Genel hatları ile yüz yüze eğitim çalgı eğitimi için daha uygundur fakat zaruri bir durum olursa çözümler de üretilerek ve gerekli donanımların hepsi sağlanarak verilirse o zaman biraz makul sonuçlar elde edilebilir.

İnternet ve ekipman eksikliği olmadığı sürece bireysel çalgı dersleri uzaktan eğitim yapılabilir.

Uzaktan çalgı eğitimi tek başına çok yetersiz kalmaktadır. Uzaktan eğitim ve diğer teknoloji araçlarının, yüz yüze eğitimin yanında destekleyici olarak kullanılmasının eğitim kalitesini yükselteceği düşünülmektedir.

Uzaktan eğitimin verilmesi değil, tasarlanması ve sunulması büyük önem taşımaktadır. Öğretmen ve öğrencilerin bu konudaki tecrübesinin derecesi eğitimde amaca ulaşılmasının göstergesi olacaktır.

Uzaktan eğitim ile isteyenlere çalgı eğitimi verilebilir ya da bazı özel kurslar veya sertifika programları için uzaktan eğitim düşünülebilir.

Uzaktan eğitim ile çalgı eğitimi daha hazırlıklı ve koşulları iyi olan bir platform ile denenmeye devam edilmelidir.

Uzaktan eğitim ile değil fakat video kayıtları ile çalışmanın avantajlı olabileceği düşünülmektedir.

Uzaktan eğitim, anlık pandemiden kaynaklanan ve hazırlıksız altyapısal eksikliklerin teknolojik yeniliklerin sağlanmadan gerçekleşen bir durum olduğu için pandemi bitse de uzaktan eğitim laboratuvarlarının oluşturulması, kaliteli ses ve görüntü materyallerinin sağlanması önem arz etmektedir.

Uzun vadeli uygulamalar sorun teşkil edebilir. Kısa süreli uygulamalar yarar sağlayabilir. Eğitim sürecinin devamlılığı açısından başvurulabilir.

Çalgı ders saatleri az olduğu için derste eksik kalan konuların uzaktan eğitim yoluyla pekiştirilmesinin derslere fayda sağlayabileceği düşünülmektedir.

Yüz yüze ders yapmak için uygun koşullar sağlanamıyorsa, çalgı öğretimi uzaktan yapılarak karşılıklı fayda sağlanabilir. Ancak bunun için tüm öğrencilerin aynı şartlara ve imkanlara sahip olması ve eğitimde fırsat eşitliğinin olması önemsenmelidir.

4. 2. Öğrencilere Uygulanan ‘Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Görüş Anketi’ne Ait Bulgular

Anketin alt başlıklarına göre frekans yüzde dağılımları aşağıda verilmiştir.

Tablo 7. İsteklilik/Katılım Alt Başlığındaki Maddelerin Frekans Yüzde Dağılımı

Madde no	Madde	1		2		3		4		5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerine her zaman aktif katılım sağlarım.	38	8,5	32	7,2	59	13,3	121	27,2	195	43,8
2	Uzaktan eğitimle aldığım çalgı derslerinden memnunum.	108	24,3	89	20,0	102	22,9	71	16,0	75	16,9
6	Tekrar uzaktan eğitimle verilecek olsa yine bireysel çalgı derslerine istekle katılırım.	133	29,9	80	18,0	90	20,2	80	18,0	62	13,9
8	Uzaktan eğitimin zamanımı daha verimli kullanmamı sağladığını düşünüyorum.	82	18,4	104	23,4	120	27,0	78	17,5	61	13,7
9	Çalgımla ilgili bazı konuları canlı derslerde öğrenirken zorlanıyorum.	46	10,3	55	12,4	82	18,4	132	29,7	130	29,2
12	Uzaktan eğitimle verilen çalgı dersleri yüz yüze olmadığından derslerde daha az heyecanlanıyorum.	53	11,9	83	18,7	97	21,8	120	27,0	92	20,7
15	Uzaktan eğitimle verilen dersler sayesinde çalgıma düzenli olarak çalışabiliyorum.	86	19,3	89	20,0	132	29,7	75	16,9	63	14,2
16	Ders programımdaki bireysel çalgı derslerime düzenli olarak katılıyorum.	30	6,7	31	7,0	90	20,2	128	28,8	166	37,3
24	Uzaktan eğitimle verilen derslerde aldığım ödevleri daha doğru çalışabiliyorum.	84	18,9	138	31,0	112	25,2	80	18,0	31	7,0
28	Bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitimle yürütülmesinde herhangi bir sorun yaşamadım.	109	24,5	111	24,9	101	22,7	63	14,2	61	13,7

Tablo 7’de bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitimle yapılmasına ilişkin öğrencilerin görüşleri ve derslere katılım/isteklilik durumları incelenmiştir. Öğrencilerin genellikle canlı derslere düzenli katıldıkları tabloda görülmektedir. Öğrencilerin, derslere aktif katılım sağlamalarına rağmen uzaktan eğitim ile ilgili memnuniyetlerinin iyi düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. 1. ve 16. maddelere verilen yanıtlara göre, öğrencilerin genellikle derslere aktif katılım sağladığı ve düzenli olarak derslere devam ettiklerini göstermektedir. Bununla birlikte 2, 8, 9, 12, 24 ve 28. maddelere verilen yanıtlar öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinden memnun olmadıklarını, uzaktan eğitimin zamanlarını

verimli kullanmada etkili olmadığını, uzaktan eğitimin verilen ödevleri doğru çalışabilmek için yeterli olmadığını göstermektedir. 6. ve 15. maddelere verilen yanıtlarda ise öğrencilerin kısmen uzaktan eğitime karşı istekli oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 8. Yargı Alt Başlığındaki Maddelerin Frekans Yüzde Dağılımı

Madde no	Madde	1		2		3		4		5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
4	Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin yüz yüze eğitim kadar etkili olduğunu düşünüyorum.	181	40,7	121	27,2	65	14,6	48	10,8	30	6,7
7	Bireysel çalgı derslerinin süresini yeterli buluyorum.	84	18,9	90	20,2	96	21,6	109	24,5	66	14,8
13	Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı dersleri kayıttan izleme olanağı verdiği için tekrar etmek açısından faydalıdır.	30	6,7	36	8,1	91	20,4	178	40,0	110	24,7
17	Uzaktan eğitimle verilen derslerin çalgımla ilgili yeni teknikler öğrenmeye katkı sağladığını düşünüyorum.	104	23,4	99	22,2	139	31,2	58	13,0	45	10,1
22	Teknik aksaklıklardan dolayı çoğu zaman bireysel çalgı derslerinin verimli olmadığını düşünüyorum.	25	5,6	61	13,7	103	23,1	129	29,0	127	28,5
25	Evde uygun ortam olmadığı için (kalabalık, ses, misafir vb.) uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin yararlı olmadığını düşünüyorum.	37	8,3	49	11,0	116	26,1	97	21,8	146	32,8
27	Bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitimle yürütülmesini yararlı buluyorum.	176	39,6	95	21,3	85	19,1	49	11,0	40	9,0

Tablo 8’de öğrencilerin uzaktan eğitimle ilgili düşünceleri incelenmiştir. 7. maddeye göre öğrencilerin canlı derslerin süresini kısmen yeterli buldukları görülmektedir. Tablo 8’e göre yalnızca 7. maddenin öğrencilerin olumlu eğilim gösterdiği madde olduğu görülmektedir. 13. maddeye göre öğrencilerin uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinin kayıttan izleme olanağı olduğu için faydalı olduğu görüşünde oldukları tespit edilmiştir. 4, 17, 22, 25 ve 27. maddelere verilen yanıtların ise öğrencilerin uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olmadığını, yeni tekniklerin öğreniminde problem yaşadıkları, teknik aksaklıklar sebebiyle verimli ders işleyemedikleri, ev ortamının eğitime elverişli olmaması sebebiyle yararlı olmadığı görüşlerine sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 9. Değerlendirme Alt Başlığındaki Maddelerin Frekans Yüzde Dağılımı

Madde no	Madde	1		2		3		4		5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
3	Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin bana katkı sağladığını düşünüyorum.	96	21,6	87	19,6	122	27,4	74	16,6	66	14,8
5	Uzaktan eğitimin çalgı eğitimi sürecinde daha fazla kullanılması gerektiğini düşünüyorum.	176	39,6	110	24,7	74	16,6	40	9,0	45	10,1
10	Bireysel çalgı gibi uygulamalı derslerin uzaktan verilmesinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	18	4,0	50	11,2	63	14,2	98	22,0	216	48,5
11	Uzaktan eğitimle öğrendiğim yeni teknikleri uygularken zorlanıyorum.	34	7,6	55	12,4	125	28,1	121	27,2	110	24,7
14	Uzaktan eğitimle verilen derslerde çalgımı doğru çaldığıma emin olamıyorum.	37	8,3	93	20,9	117	26,3	105	23,6	93	20,9
18	Uzaktan eğitim sürecinde ders anının pratik yapmak açısından yeterli olduğunu düşünüyorum.	101	22,7	107	24,0	113	25,4	77	17,3	47	10,6
19	Uzaktan eğitimle verilen çalgı derslerinin objektif bir ölçme değerlendirme fırsatı sunduğunu düşünüyorum.	72	16,2	123	27,6	140	31,5	70	15,7	40	9,0
20	Uzaktan eğitimle verilen çalgı dersleri soyut kavramları anlamada yeterlidir.	108	24,3	116	26,1	108	24,3	75	16,9	38	8,5
21	Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinde öğretmenimle iletişim kurarken problem yaşamıyorum.	65	14,6	69	15,5	112	25,2	107	24,0	92	20,7
23	Uzaktan eğitimle verilen derslerde öğretmenimin verdiği ödevleri daha iyi anlıyorum.	91	20,4	137	30,8	126	28,3	56	12,6	35	7,9
26	Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinde uygulama haricindeki teorik konuları iyi anlayabiliyorum.	42	9,4	63	14,2	157	35,3	97	21,8	86	19,3
29	Bireysel çalgı derslerinin uygulama gerektirmeyen konularının uzaktan eğitimle verilebileceğini düşünüyorum.	81	18,2	95	21,3	114	25,6	77	17,3	78	17,5

Tablo 9’da öğrencilerin uzaktan eğitimle ilgili değerlendirmelerine yer verilmiştir. Genel olarak öğrencilerin yanıtlarının ‘kısmen katılıyorum’ olduğu tespit edilmiş olup değerlendirme alt başlığına göre öğrencilerin çoğu maddede kararsız olduğu görülmüştür. Öğrencilerin ‘kısmen katılıyorum’u çoğunlukla işaretlediği maddeler 14, 18, 19, 26 ve 29. maddelerdir. Öğrencilerin uzaktan eğitimle çalgı eğitiminin ölçme boyutunda, çalgılarını doğru-yanlış çalmalarında, teorik konuların anlaşılmasına yönelik düşüncelerinde kararsız oldukları görülmüştür. Öğrencilerin olumlu eğilim gösterdiği tek maddenin 21. madde olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte 3, 5, 10, 11, 20 ve 23. maddeler öğrencilerin genellikle ‘hiç katılmıyorum’ yanıtını verdiği maddelerdir.

Tablo 10. Cinsiyet Değişkenine Yönelik Test Sonuçları

Başlıklar	Grup	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	Z	p
Toplam	Kadın	219	40,50	23337,5	-0,447	,655
	Erkek	225	59,50			
F1	Kadın	221	40,00	23716,0	-0,163	,871
	Erkek	253	51,00			
F2	Kadın	230	42,00	22579,0	-1,017	,309
	Erkek	217	58,00			
F3	Kadın	219	40,00	23243,0	-0,518	,604
	Erkek	225	59,00			

Ankete verilen cevapların cinsiyet değişkenine yönelik karşılaştırmasında $p < ,05$ düzeyinde manidar bir farklılaşma bulunamamıştır. Gerek ankete verilen cevapların geneli gerekse alt başlıklara göre (F1, F2, F3) yapılan ölçümlerde elde edilen bulguların cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği, ankete gösterilen eğilimde cinsiyetin etkili olmadığı anlaşılmıştır.

Tablo 11. Sınıf Değişkenine Yönelik Test Sonuçları

Başlıklar	Grup	Ort.	X^2	sd	p
Toplam	1.Sınıf	170,89	13,47	3	,004
	2.Sınıf	211,99			
	3.Sınıf	236,49			
	4.Sınıf	246,54			
F1	1.Sınıf	144,78	28,93	3	,000
	2.Sınıf	211,81			
	3.Sınıf	237,09			
	4.Sınıf	247,32			
F2	1.Sınıf	156,22	25,76	3	,000
	2.Sınıf	200,76			
	3.Sınıf	239,16			
	4.Sınıf	247,25			
F3	1.Sınıf	179,58	15,38	3	,002
	2.Sınıf	196,87			
	3.Sınıf	236,44			
	4.Sınıf	243,05			

Ankete verilen cevaplar için yapılan bir diğer karşılaştırmalı ölçüm sınıf değişkeni için yapılmıştır. Bu ölçüm için ölçüm değerleri incelendiğinde anketin geneli ve diğer üç alt başlıkta gruplar için $p < ,05$ düzeyine göre anlamlı ilişki var olduğu görülmektedir. Ortalama değerleri incelendiğinde tüm başlıklarda anlamlı farkın son sınıflar yönünde olduğu gözlenmiştir. Buna göre

anket sonuçları açısından bakıldığında oluşan orta ve olumsuz bakış eğiliminin son sınıflar düzeyinde temsil edildiği söylenilebilir.

Tablo 12. Bireysel Çalgı Değişkenine Yönelik Test Sonuçları

Başlıklar	Grup	Ort.	X^2	sd	P
Toplam	Yaylı	202,31	10,39	4	,034
	Nefesli	205,33			
	Piyano	185,11			
	Mızraplı	229,45			
	Ses Eğt.	250,72			
F1	Yaylı	203,71	10,98	4	,027
	Nefesli	206,11			
	Piyano	179,00			
	Mızraplı	232,66			
	Ses Eğt.	241,38			
F2	Yaylı	197,99	13,99	4	,007
	Nefesli	209,19			
	Piyano	176,29			
	Mızraplı	233,99			
	Ses Eğt.	267,96			
F3	Yaylı	200,48	15,81	4	,003
	Nefesli	199,37			
	Piyano	177,11			
	Mızraplı	238,56			
	Ses Eğt.	255,78			

Bireysel çalgı değişkeninin anket sonuçları düzeyindeki durumunu test etmek için yapılan ölçümlerde $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farka rastlanabilmektedir. Anketin genel puanı ve alt başlıklar için puanlara yönelik sonuçlar için ortalama puanlarına bakılırsa, tüm düzeylerde fark ses eğitimi alanındaki öğrenciler yönünde eğilim göstermektedir. Bu sonuca göre anket genelinde olduğu bilinen olumsuz etkinin daha çok ses eğitimi öğrencileri düzeyinde, takiben ise mızraplı çalgı öğrencileri düzeyinde geliştiği düşünülebilir.

5. TARTIŞMA

Müzik öğretmenliği programlarında yürütülen bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim uygulamaları ile yapılabilmesine yönelik öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinin incelenmesi amaçlanan çalışmada, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının uzaktan eğitime yönelik düşüncelerinin olumsuzla yakın olduğu belirlenmiştir. Öğretim elemanları ve öğrenciler pandemi sürecinde online olarak yürütülen derslere aktif katılım sağlayabilmelerine rağmen derslerin çalgı eğitimi için verimli olmadığını düşünmektedir. Bireysel çalgı gibi uygulamalı dersleri uzaktan eğitim ile alan öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili düşüncelerinin bu sürecin verimsiz olduğuna yönelik olduğu görülmektedir (Tuncer, 2021). Yıldız da (2015) öğretim elemanları ile yürüttüğü çalışmada benzer sonuçlara ulaşmıştır. Öğretim elemanlarının uzaktan eğitimi verimsiz bulduğu, uzaktan eğitimin tek yararlı boyutunun öğrencilere ve öğretim elemanlarına zaman-mekân esnekliği sağlaması olduğu çalışmanın sonuçlarındandır. Yine Bulut (2020) öğretmen adaylarıyla yürüttüğü araştırmasında, zaman ve mekân sınırlaması olmadan eğitimin devam etmesinin uzaktan eğitimin yararlarından olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Uzaktan eğitim sürecinin olumlu yönlerinden biri, derslerin öğrenciler tarafından sayı sınırlaması olmadan izlenebilme olanağının olmasıdır. Pişken (2021) çalışmasında benzer sonuçlara ulaşmıştır. Uzaktan eğitimde derslerin tekrar izlenebilmesi, bu sürecin olumlu yönlerindendir.

Uzaktan eğitim sürecinin, eğitim-öğretim faaliyetlerine yüz yüze devam eden öğrenciler için oldukça farklı bir eğitim sistemi olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte sürece alışmanın da kolay olmadığı gözlemlenmiştir. Öğrencilerin uzaktan eğitime bakış açıları incelendiğinde, yüz yüze eğitim kadar faydalı olmadığını belirttikleri tespit edilmiştir. Yapılan benzer çalışmalar incelendiğinde, uzaktan eğitimin geleneksel eğitim kadar etkili olmadığı, öğrenme eksikliklerine neden olduğu ve yüz yüze eğitimin eğitim-öğretim için gerekli olduğu belirtilmiştir (Çelik, 2021).

Dolmacı M. ve Dolmacı A.'ya (2020) göre öğrencilerin yüz yüze eğitimi tercih etmelerinin bir diğer nedeninin ev ortamının yüz yüze eğitime göre dezavantajları olmasıdır. Bu çalışmada öğrencilere uygulanan görüş alma anketinde yer alan 'evde uygun ortam olmadığı için (kalabalık, ses, misafir vb.) uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin yararlı olmadığını düşünüyorum' maddesine verilen yanıtlar, benzer sonuçların olduğunu göstermektedir.

Yapılan araştırma sonucunda uzaktan eğitimin ödevlendirme boyutunun eksik olduğu, öğrencilerin verilen ödevleri doğru anlamakta ve çalışmakta zorlandığı görülmektedir. Uzaktan eğitimde öğrenciyi ödevlendirme, öğrencinin verilen ödevi hazırlaması ve öğretmenin ödevi değerlendirmesi aşamalarının konu eksikliklerinin giderilmesi için önemli olduğu düşünülmektedir. Shaikh (2021) öğretmenlerin de ödevlendirme ve ödevleri kontrol etmede yetersiz olduğunu, bunun sebeplerinin ise bazı öğretmenlerin yeterli teknolojik donanıma sahip olmayışı ve öğrencilerdeki

disiplin problemleri (ödevi göndermeme, ödev yapmama vb.) olduğu görüşündedir. Shaikh (2021) canlı derslere öğrencilerin çoğunun internete ulaşamamasından ve ders sırasında oluşan kesintiler sebebiyle derslere katılamamalarından dolayı sürecin etkisiz ve faydasız olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yapılan bu araştırmada ise sonuç farklılık göstermektedir. Öğrencilerin çoğu, derslere aktif olarak katıldıklarına ‘uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerine her zaman aktif katılım sağlıyorum’ ve ‘ders programımdaki bireysel çalgı derslerime düzenli olarak katılıyorum’ maddelerine verdikleri olumlu cevaplar doğrultusunda ulaşılabilir.

Uzaktan eğitim modeli, pandemi sebebiyle çoğu alanda altyapı eksiklikleri tamamlanmadan, öğrencilere ve öğretim elemanlarına gerekli eğitimler verilmeden, gerekli ön hazırlık yapılmadan uygulanmaya başlanmıştır. Bu sebeple çoğu derslerin verimli olmamasının nedeni olarak bu durum gösterilebilir. Uygun şartların sağlanması durumunda uzaktan eğitim modelinin de etkili bir yapıya dönüşeceği söylenilebilir. Öğrencilerin uzaktan eğitimi değerlendirme başlığında kararsız tutum göstermelerinde bu sürece hazırlıksız başlanmasının önemli rol oynadığı düşünülmektedir. Topal da (2022) müzik öğretmen adaylarının bilgi iletişim teknolojileri ve uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi konulu yüksek lisans tezinin sonucunda öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin olumsuzla yakın olduğu sonucuna ulaşmıştır. Uzaktan eğitim modeline karşı olumsuzla yakın tutum oluşmasının nedenlerinin hem altyapısal hem de pedagojik olarak pandemi sürecine belli bir hazırlık oluşmadan, diğer bir deyişle hazırlıksız yakalanmaktan kaynaklandığı düşünülmektedir. Bununla birlikte müzik eğitimi derslerinin büyük kısmını uygulamalı dersler oluşturduğundan uzaktan eğitim modeline karşı önyargılı olunabileceği belirtilmiştir.

Yapılan araştırmada uzaktan eğitimin, bireysel çalgı dersi için uygun olduğuna yönelik görüşler de bulunmaktadır. ‘Günümüz koşullarında gerekli şartların sağlanması durumunda (görüntü kalitesi, bağlantı hızı ve ders için gerekli ekipmanların olması) yüz yüze eğitime çok yakın sonuçların elde edilebileceğidir’ bu görüşlerden biridir. Literatür incelendiğinde yapılan çalışmaların bu görüşü destekler nitelikte olduğu görülmüştür. Gelişli (2015) öğretmen adayları için uzaktan eğitimin önemini vurgulamıştır. Gelişli ’ye göre uzaktan eğitimin olumsuz yönleri vardır fakat sistemde teorik ve uygulamalı dersler için yapılacak olan ayrı ayrı uygulamalar ile başarı elde edilebilir. Bununla birlikte öğretmenlere uzaktan eğitimin etkili olması için gelişen teknolojiye bağlı eğitimler verilebilir.

6. SONUÇLAR ve ÖNERİLER

6. 1. Sonuçlar

Öğretim elemanlarının çoğunun uzaktan eğitim sürecini yüz yüze eğitim kadar verimli bulmadığı sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olmadığı, yeni tekniklerin öğreniminde problem yaşadıkları, teknik aksaklıklar sebebiyle verimli ders işleyemedikleri, ev ortamının eğitime elverişli olmaması sebebiyle yararlı olmadığı görüşlerine sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre öğrencilerin derslere katıldığı ortam hakkında bilgi sahibi olmamaları uzaktan eğitimin samimiyezsiz ve ciddiyezsiz bir ortam haline gelebileceği dolayısıyla hem öğrenciler hem de öğretim elemanları için problem oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Pandemi sürecinde öğretim elemanlarının ve öğrencilerin bireysel çalgı derslerinin uygulama boyutunda zorlandıkları görülmektedir. Öğretim elemanlarının bireysel çalgı derslerinde öğrencilerinin teknik ve müzikal gelişim göstermeleri için yüz yüze eğitime yönelik daha olumlu bakışa sahip oldukları, öğrencilerin de öğretmenleri gibi bireysel çalgı derslerinin uzaktan yürütülmesinin yüz yüze eğitim kadar etkili olmadığı düşüncesinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Bireysel çalgı dersleri sınavlarının uzaktan eğitimle yapılmasının hem öğretim elemanları hem de öğrenciler için ölçme değerlendirme problemlere sebep olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin uzaktan eğitimle çalgı eğitiminin ölçme boyutunda, çalgılarını doğru-yanlış çalmalarında, teorik konuların anlaşılmasına yönelik düşüncelerinde kararsız oldukları, bu sebeple kararsız tutum gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan ölçümlerde nicel verilerden elde edilen bulgulara göre cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği, ankete gösterilen eğilimde cinsiyetin etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anket sonuçlarına göre uzaktan eğitim ile ilgili orta ve olumsuz bakış eğiliminin son sınıflar düzeyinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anketten elde edilen bulgularda bireysel çalgı değişkenine göre olumsuz tutumun daha çok ses eğitimi öğrencileri düzeyinde, takiben ise mızraplı çalgı öğrencileri düzeyinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

6. 2. Öneriler

6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve öğretmenler için yeterli donanım sağlanmalıdır.

İnternet ve ekipman eksikliği olmadığı sürece bireysel çalgı dersleri uzaktan eğitim yapılabilir.

Uzaktan eğitim ve diğer teknoloji araçlarının, yüz yüze eğitimin yanında destekleyici olarak kullanılmasının eğitim kalitesini yükselteceği düşünülmektedir.

Uzaktan eğitim ile isteyenlere çalgı eğitimi verilebilir ya da bazı özel kurslar veya sertifika programları için uzaktan eğitim düşünülebilir.

Uzaktan eğitim ile değil fakat video kayıtları ile çalışmanın avantajlı olabileceği düşünülmektedir.

Uzaktan eğitim ile çalgı eğitimi daha hazırlıklı ve koşulları iyi olan bir platform ile denenebilir.

Uzaktan eğitim, anlık pandemiden kaynaklanan ve hazırlıksız altyapısal eksikliklerin teknolojik yeniliklerin sağlanmadan gerçekleşen bir durum olduğu için pandemi bitse de uzaktan eğitim laboratuvarlarının oluşturulması, kaliteli ses ve görüntü materyallerinin sağlanması önem arz etmektedir.

Uzaktan eğitim sürecine başlamadan ön hazırlık yapılmalı, öğretim elemanlarına ve öğrencilere derslere ulaşabilmek ve derslerin verimli olmasına yönelik fırsat eşitliği sağlanmalıdır.

6. 2. 2. İleride Yapılacak Araştırmalara Dayalı Öneriler

İleride yapılacak olan çalışmalarda karma yöntem tercihlerinin öğretim elemanları ve öğrenciler için aynı özelliklerde (nitel ve nicel veri toplama araçlarının her iki gruba da uygulanması) kullanılmasının araştırmaya önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

7. KAYNAKLAR

- Adileh, M. T. (2012). Teaching music as a university elective course through e-learning. *Australian Journal of Music Education*, 1, 71-79.
- Alqahtani, A. Y., & Rajkhan, A. A. (2020). E-learning critical success factors during the covid-19 pandemic: A comprehensive analysis of e-learning managerial perspectives. *Education Sciences*, 10(9), 216-232.
- Albuz, A. (2001). *Viyola öğretiminde geleneksel Türk müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çokseslilik yaklaşımları* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aksoy-Kökösmanlı, P. (2022). *Fen ve teknoloji öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik algı ve tutumlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzincan.
- Arı-Özle, S. (2012). *Uzaktan eğitim için bir çağdaş değerlendirme portalı tasarımı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Aldemir, B. (2020). *Uzaktan eğitimde keman eğitiminin uygulanabilirliğine yönelik öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri (Gazi Üniversitesi örneği)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Arslan, T. (2013). *Uzaktan eğitim ve öğrenme yönetim sistemlerinin karşılaştırılması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.
- Arslan, S., & Öztunç, G. (2013). Kronik obstrüktif akciğer hastalığı ve astım yorgunluk ölçeği'nin geçerlilik ve güvenirliği. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 15(1), 48-60.
- Aslantaş, T. (2010). *Uzaktan eğitim, uzaktan eğitim teknolojileri ve Türkiye'de bir uygulama*. (Yayımlanmamış yüksek lisans araştırma projesi raporu). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Ankara.
- Bakıoğlu, Ç. (2019). *Piyano eğitiminde eser analizine dayalı çalışma yapmanın deşifreye akademik başarıya ve tutuma etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Samsun.
- Baloran, E. T., & Hernan, J. T. (2021). Course satisfaction and student engagement in online learning amid COVID-19 pandemic: A structural equation model. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 22(4), 1-12.
- Bender, T. (2005). Role playing in online education: A teaching tool to enhance student engagement and sustained learning. *Innovate: Journal of Online Education*, 1(4), 1-6.
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye'de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 85-124.

- Bozkurt, A. (2016). *Bağlantıcı kitlesel açık çevrimiçi derslerde etkileşim örüntüleri ve öğretmen-öğrenen rollerinin belirlenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Bilgiç, H. G., Doğan, D., & Seferoğlu, S. S. (2011). Türkiye'de yükseköğretimde çevrimiçi öğretimin durumu: İhtiyaçlar, sorunlar ve çözüm önerileri. *Yükseköğretim Dergisi*, 1(2), 80-87.
- Bulut, İ. (2020). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretimin uzaktan eğitim yolu ile yapılmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak E., Akgün Ö. E., Karadeniz Ş., & Demirel F. (2019). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. A., & Yungul, O. (2017). Müzik eğitimi kurumlarında çalgı eğitimi alan lisansüstü öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin belirlenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(45), 155-168.
- Cook, D. A. (2007). Web-based learning: pros, cons and controversies. *Clinical Medicine*, 7(1), 37-42.
- Crawford, R. (2013). Evolving technologies require educational policy change: Music education for the 21st century. *Australasian Journal of Educational Technology*, 29(5), 717-732.
- Creswell, J. W. (2021). *Karma yöntem araştırmalarına giriş* (M. Sözbilir, Çev. Ed.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çelik, K. (2021). *Sağlık yönetimi önlisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının belirlenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Demir, E., Saatçioğlu, Ö., & İmrol, F. (2016). Uluslararası dergilerde yayımlanan eğitim araştırmalarının normallik varsayımları açısından incelenmesi. *Current Research in Education*, 2(3), 130-148.
- Demirova, G. (2008). *Piyano eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin dikkat toplama yetisine etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dinç, Y. (2020). *Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim tercihlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Dolmacı, M., & Dolmacı, A. (2020). Yabancı dil hazırlık sınıfındaki üniversite öğrencilerinin eş zamanlı uzaktan eğitim ile ilgili görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 657-684.
- Erturgut, R. (2008). İnternet temelli uzaktan eğitimin örgütsel, sosyal, pedagojik ve teknolojik bileşenleri. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 1(2), 79-84.
- Eryiğit, Y. Ö. (2019). *Lisans eğitimlerinde kanun çalgısını icra edenlerin öğrenme ve eğitim sürecinde yaşadıkları sorunlar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Gelişli, Y. (2015). Uzaktan eğitimde öğretmen yetiştirme uygulamaları: tarihçe ve gelişim. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 313-320.

- Gülner, B. (2003). *Bilgisayar ve internet destekli uzaktan eğitim programlarının tasarım, geliştirme ve değerlendirme aşamaları (SUZEP örneği)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Gündüz, A. Y. (2013). *Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Güneş, A. (Ed.). (2007). *Bilgisayar-II bilgisayar destekli öğretim ve uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Hardalaç, N. (2012). *Öz-düzenlemeli öğrenme yönteminin çalgı eğitimi boyutunda bireysel çalışma sürecine etkisi: Gazi üniversitesi sınıf öğretmenliği anabilim dalı örneği* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hawkins, A., Barbour, M. K., & Graham, C. R. (2011, March). *Strictly business: Teacher perceptions of interaction in virtual schooling*. Paper presented at the Society for Information Technology and Teacher Education International Conference, Nashville, USA.
- Holmberg, B. (2005). The evolution, principles and practices of distance education. *Open Learning*, 21, 273-277.
- İşman, A. (1998). *Uzaktan eğitim* (2. bs.). Ankara: Pegem Yayınları.
- Kara, M. (2016). *Keman eğitiminde temel davranışların kazandırılmasında kullanılan analogik yaklaşımların incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Karakoç, E., & Şendurur, Y. (2015). İlköğretim okullarındaki özengen müzik eğitiminin öğrencilerin müziksel davranışlarına yansımaları. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 277-290.
- Kırık, A. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21, 73-94.
- Kırpık, G., & Güreş, H. (2022). Uzaktan eğitim tarihi üzerine tespitler: İlkçağlardan günümüze. Y. Gelişli (Ed.). *Uluslararası Türk dünyası eğitim bilimleri kongresi içinde* (s. 40-53). Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Kızılay, F. E. (2021). *Uzaktan eğitimin liselerdeki denizcilik güverte eğitimine etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Kurtuldu, M. K. (2007). *Bilgiyi işleme modeline dayalı piyano eğitiminde genel öğrenme stratejilerinin yeri ve görsel imajlar oluşturma yönteminin kullanılabilirlik düzeyi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Lassoued, Z., Alhendawi, M., & Bashithalshaaer, R. (2020). An exploratory study of the obstacles for achieving quality in distance learning during the COVID-19 pandemic. *Education Sciences*, 10(9), 1-13.
- Levinsen, K. T., Ørngreen, R., Buhl, M., Jakobsen, M. L., & Andersen, J. (2011, November). *Instrumental distance learning in higher music education*. Paper presented at the 10th European Conference on E-Learning, London.

- Morgan, G. A., Leech, N. L., Gloeckner, G. W., & Barret, K. C. (2011). *SPSS for introductory statistics: Use and interpretation* (4th ed.). London: Lawrence Erlbaum Associates.
- Mosia, P. A. (2017). *Access to higher education for students with disabilities in lesotho* (Unpublished doctoral dissertation). University of South Africa, South Africa.
- Natriello, G. (2005). Modest changes, revolutionary possibilities: Distance learning and the future of education. *Teachers College Record*, 107(8), 1885-1904.
- Odabaş, H. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim ve bilgi ve belge yönetimi. *Türk Kütüphaneciliği*, 17(1), 22-36.
- Okan, S. (2017). *Uzaktan öğretim modelinin keman öğrenimine etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Öz, N. B. (2001). İnsanın kültürel gelişiminde müzik eğitiminin önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 101-106.
- Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye’de uzaktan eğitimin güncel durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5, 376-394.
- Özçelik, Ö. A. (2010). Suzuki yeteneke eğitimi ve bartok mikrokosmos yöntemleriyle özengen piyano eğitiminde yoğunlaşma becerisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 643-661.
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 58-63.
- Özer, B. (2011). *Uzaktan eğitim programlarının öğrenci ve öğretim üyesi görüşleri açısından değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Özmenteş, S. (2004). *Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin çalgı çalışma sürecinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Özmenteş, S., & Özmenteş, G. (2009). Çalgı çalışmaya ilişkin tutum, bireysel özellikler ve performans düzeyi ilişkileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(1), 353-360.
- Pişken, M. T. (2021). *Sınıf öğretmenlerinin pandemik salgın nedeniyle uygulanan uzaktan eğitim hakkında görüşleri: İstanbul ili Esenyurt ilçesi örneği* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Sağır, T. (2002). Müzik eğitiminde toplam kalite uygulamaları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 145-153.
- Sağır, T., Eden, A., & Şalliel, O. (2014). Müzik eğitiminde uzaktan eğitim ve orkestra uygulamaları. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 4(9), 69-79.
- Sarıkaya, M. (2018). *Piyano eğitiminde etüt çalışmanın önemi etkililiği ve çalışma prensiplerine yönelik öğrenci görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Sarıkaya, M. (2021). Pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin görüşleri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 27(46), 92-100.

- Say, A. (2011). *Müzik öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2012). *Müzik tarihi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Saygun, A. A. (1966). *Musiki temel bilgisi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Sever, G. (2014). Bireysel çalgı keman derslerinde çevrilmiş öğrenme modelinin uygulanması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 27-41.
- Sevindik, T., & Kayışlı, K. (2006). Mesleki eğitimde uzaktan eğitim yoluyla bilgisayar destekli tasarım ve paylaşım. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 27-29.
- Şendurur, Y., & Barış, D. A. (2002). Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 165-174.
- Şener, E. (2015). *Uzaktan eğitimde kullanılan teknolojiler*. <https://www.slideshare.net/esinsener376/uzaktan-eitimde-kullanilanteknolojiler> adresinden 14.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Shaikh, G. (2021). *Uzaktan eğitim sürecinde ingilizce öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mardin Artuklu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Mardin.
- Soner, O., & Arapgirlioğlu, H. (2019). Uzaktan öğretim modelinin orta seviye keman öğrenimine etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(226), 205-232.
- Simonson, M., & Schlosser, L. A. (2009). *Distance education* (3rd ed.). Charlotte: Information Age Publishing.
- Sönmezöz, F. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki eşlik öğretiminin müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Tarman, S. (1996). Bekir Küçükay'ın 'klasik gitar için başlangıç metodu'nun hedef, hedef davranış ve içerik yönünden incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Taşpınar, M. (2014). Mesleki eğitimde uzaktan eğitim ve toplumsal algı. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1-7.
- Tavşancıl, E. (2014). *Tutumların ölçülmesiyle spss ile veri analizi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Tezbaşaran, A. A. (2008). *Likert tipi ölçek hazırlama kılavuzu*. <https://www.academia.edu> adresinden 01.07.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Tekinarslan, E., & Gürer, D. M. (2019). *Açık ve uzaktan öğrenme* (2. bs.). Ankara: Pegem.
- Topal, F. A. (2022). *Müzik öğretmeni adaylarının bilgi iletişim teknolojileri (bit) ve uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.

- Tulgay, O. (2021). *Müzik öğretmenlerinin uzaktan müzik eğitimi hakkındaki görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çankırı Karatekin Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Çankırı.
- Tuncer, Z. (2021). *Uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüş ve tutumlarının belirlenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Türkmen, N. (2008). *Müzik öğretmeni adaylarının piyanoda deşifre çalabilme düzeyleri üzerine bir çalışma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Türkmen, U. (2010). Çocuğun bireysel toplumsal ve kültürel gelişiminde amatör müzik eğitiminin yeri problemleri ve çözüm önerileri. *İlköğretim Online*, 9(3), 960-970.
- Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Uslu, M. (1998). *Türkiye'de çalgı eğitimin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ültay, E., Akyurt, H., & Ültay, N. (2021). Sosyal bilimlerde betimsel içerik analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 188-201.
- Yıldız, M. (2015). *Uzaktan eğitim programlarında ders veren öğretim elemanlarının uzaktan eğitime yönelik bilgi, inanç ve uygulamaları arasındaki ilişkiler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, A.U. (2021). *Uygulamalı uzaktan eğitim*. İstanbul: Dikeyksen Yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2007). Sınıf öğretmeni yetiştirmede teknoloji eğitimi. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27(1), 155-167.
- Yiğit, N., & Özdek, A. (2010). Özengen müzik eğitiminde klasik gitar eğitimi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(28), 313-329.
- Yungul, O. (2018). *Web tabanlı uzaktan eğitimin çalgı (gitar) eğitiminde uygulanabilirliği* (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yükseköğretim Kurulu [YÖK]. (2018). *Müzik öğretmenliği lisans programı*.
- Yükseköğretim Kurulu [YÖK]. (2020). *Basın açıklaması*. yok.gov.tr: <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitelerde-uygulanacak-uzaktan-egitime-iliskinaciklama.aspx> sayfasından erişilmiştir.
- Yüksel, U. (2018). *Ortaöğretim müzik dersi çalgı eğitiminde aile katkısının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

8. EKLER

Ek 1. Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Görüş Alma Anketi (Düzeltilmemiş)

UZAKTAN EĞİTİM BİREYSEL ÇALGI DERSİ GÖRÜŞ ANKETİ

Değerli Katılımcı;

Bu anket, yapmakta olduğum yüksek lisans tezinde kullanılmak üzere bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülmesine ilişkin görüşlerinizi belirlemek amacı ile geliştirilmiştir. Bu ölçekte 38 madde bulunmaktadır. Her bir madde için uygun gördüğünüz bir seçeneği "X" işareti koyarak işaretleyiniz. Bu ölçek bilimsel bir çalışmada kullanılacağından tüm maddeleri değerlendirmeniz önem taşımaktadır. Katılımınızdan ve vereceğiniz samimi cevaplardan dolayı teşekkür ederim.

Cemre Deniz KUBALİÇ

Cinsiyet:

Sınıf:

Bireysel çalgı:

MADDELER	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç katılmıyorum
1-Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerine aktif katılım sağlarım.					
2- Uzaktan eğitimle aldığım çalgı derslerinden memnunum.					
3- Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin bana katkı sağladığını düşünüyorum.					
4- Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin yüz yüze eğitim kadar etkili olduğunu düşünüyorum.					
5- Uzaktan eğitimin çalgı eğitimi sürecinde daha fazla kullanılması gerektiğini düşünüyorum.					
6- Uzaktan eğitimin dersler öncesinde gerekli hazırlık için olanak vermediğini düşünüyorum.					
7- Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinde gerekli tartışma ortamını bulamıyorum.					
8- Tekrar uzaktan eğitimle verilecek olsa bireysel çalgı derslerine yine istekle katılırm.					
9- Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinin süresini yeterli buluyorum.					
10- Uzaktan eğitimin çalgı çalışırken zamanımı daha verimli kullanmamı sağladığını düşünüyorum.					
11- Çalgımla ilgili bazı konuları canlı derslerde öğrenirken zorlanıyorum.					
12- Bireysel çalgı gibi uygulamalı derslerin uzaktan eğitimle verilmesinin yeterli olmadığını düşünüyorum.					
13- Uzaktan eğitimde çalgımla ilgili öğrendiğim yeni teknikleri uygularken zorlanıyorum.					
14- Öğrendiğim yeni teknikleri pekiştirmek için uzaktan eğitim süreci yeterli olmuyor.					
15- Uzaktan eğitimle verilen çalgı dersleri yüz yüze olmadığından derslerde daha az heyecanlanıyorum.					
16- Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı dersleri kayıttan izleme olanağı verdiği için tekrar etmek açısından faydalıdır.					
17- Uzaktan eğitimle verilen derslerde çalgımı doğru çaldığıma emin olamıyorum.					
18- Uzaktan eğitimle verilen dersler sayesinde çalgıma düzenli olarak çalışabiliyorum.					
19- Uzaktan eğitim sürecinde ders programındaki bireysel çalgı derslerime düzenli olarak katılırm.					

20- İnternet olanakların (kamera, bağlantı, bilgisayar vb.) yetersiz olduğu için canlı derslere yeteri kadar katılım sağlayamıyorum.					
21- Uzaktan eğitimle verilen derslerin çalgımla ilgili yeni teknikler öğrenmeme katkı sağladığını düşünüyorum.					
22- Uzaktan eğitim sürecinde ders anının pratik yapmak açısından yeterli olduğunu düşünüyorum.					
23- Uzaktan eğitimle verilen çalgı derslerinin objektif bir ölçme değerlendirme fırsatı sunduğunu düşünüyorum.					
24- Uzaktan eğitimle verilen çalgı dersleri soyut kavramları anlamada yeterlidir.					
25- Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinde öğretmenimle iletişim kurarken problem yaşamıyorum.					
26- Teknik aksaklıklardan dolayı çoğu zaman uzaktan bireysel çalgı derslerinin verimli olmadığını düşünüyorum.					
27- Uzaktan eğitimle verilen derslerde öğretmenimin verdiği ödevleri daha iyi anlıyorum.					
28- Uzaktan eğitimle verilen derslerde aldığım ödevleri daha doğru yapıyorum.					
29- Bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitimle yürütülmesinin derse karşı olan motivasyonumu azalttığını düşünüyorum.					
30- Evde uygun ortam olmadığı için (kalabalık, ses, misafir vb.) uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin yararlı olmadığını düşünüyorum.					
31- Bireysel çalgı derslerinde internet bağlantısı kesildiğinde konsantrasyon problemi yaşıyorum.					
32- Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinde uygulama haricindeki teorik konuları iyi anlayabiliyorum.					
33- Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinde teknik gelişim sağlamak zordur.					
34- Uzaktan eğitim sürecinde çalgı öğretmenimle yüz yüze eğitimde olduğu gibi ders dışında iletişim kurmakta zorlanıyorum.					
35- Bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitimle yürütülmesini yararlı buluyorum.					
36- Bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitimle yürütülmesinde herhangi bir sorun yaşamadım.					
37- Bireysel çalgı derslerinin uygulama gerektirmeyen konularının uzaktan eğitimle verilebileceğini düşünüyorum.					
38- Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı dersleri ile ilgili telafi eğitimi olması gerektiğini düşünüyorum.					

Ekleme istediğiniz başka görüşleriniz varsa yazınız...

Ek 2. Uzaktan Eğitim Bireysel Çalgı Dersi Görüş Alma Anketi (Düzeltilmiş)

UZAKTAN EĞİTİM BİREYSEL ÇALGI DERSİ GÖRÜŞ ANKETİ

Değerli Katılımcı;

Bu anket, yapmakta olduğum yüksek lisans tezinde kullanılmak üzere bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülmesine ilişkin görüşlerinizi belirlemek amacı ile geliştirilmiştir. Bu ölçeğe 38 madde bulunmaktadır. Her bir madde için uygun gördüğünüz bir seçeneği "X" işareti koyarak işaretleyiniz. Bu ölçek bilimsel bir çalışmada kullanılacağından tüm maddeleri değerlendirmeniz önem taşımaktadır. Katılımınızdan ve vereceğiniz samimi cevaplardan dolayı teşekkür ederim.

Cemre Deniz KUBALİÇ

MADDELER	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç katılmıyorum
1-Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerine her zaman aktif katılım sağlıyorum.					
2- Uzaktan eğitimle aldığım çalgı derslerinden memnunum.					
3- Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin bana katkı sağladığını düşünüyorum.					
4- Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin yüz yüze eğitim kadar etkili olduğunu düşünüyorum.					
5- Uzaktan eğitimin çalgı eğitimi sürecinde daha fazla kullanılması gerektiğini düşünüyorum.					
6- Tekrar uzaktan eğitimle verilecek olsa yine bireysel çalgı derslerine istekle katılıyorum.					
7- Bireysel çalgı derslerinin süresini yeterli buluyorum.					
8- Uzaktan eğitimin zamanımı daha verimli kullanmamı sağladığını düşünüyorum.					
9- Çalgımla ilgili bazı konuları canlı derslerde öğrenirken zorlanıyorum.					
10-Bireysel çalgı gibi uygulamalı derslerin uzaktan verilmesinin yeterli olmadığını düşünüyorum.					
11- Uzaktan eğitimle öğrendiğim yeni teknikleri uygularken zorlanıyorum.					
12- Uzaktan eğitimle verilen çalgı dersleri yüz yüze olmadığından derslerde daha az heyecanlanıyorum.					
13-Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı dersleri kayıttan izleme olanağı verdiği için tekrar etmek açısından faydalıdır.					
14- Uzaktan eğitimle verilen derslerde çalgımı doğru çaldığıma emin olamıyorum.					
15- Uzaktan eğitimle verilen dersler sayesinde çalgıma düzenli olarak çalışabiliyorum.					
16- Ders programımdaki bireysel çalgı derslerime düzenli olarak katılıyorum.					
17-Uzaktan eğitimle verilen derslerin çalgımla ilgili yeni teknikler öğrenmeye katkı sağladığını düşünüyorum.					
18-Uzaktan eğitim sürecinde ders anının pratik yapmak açısından yeterli olduğunu düşünüyorum.					
19- Uzaktan eğitimle verilen çalgı derslerinin objektif bir ölçme değerlendirme fırsatı sunduğunu düşünüyorum.					
20- Uzaktan eğitimle verilen çalgı dersleri soyut kavramları anlamada yeterlidir.					
21- Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinde öğretmenimle iletişim kurarken problem yaşamıyorum.					
22- Teknik aksaklıklardan dolayı çoğu zaman bireysel çalgı derslerinin verimli olmadığını düşünüyorum.					
23-Uzaktan eğitimle verilen derslerde öğretmenimin verdiği ödevleri daha iyi anlıyorum.					
24- Uzaktan eğitimle verilen derslerde aldığım ödevleri daha doğru çalışabiliyorum.					
25- Evde uygun ortam olmadığı için (kalabalık, ses, misafir vb.) uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerinin yararlı olmadığını düşünüyorum.					
26- Uzaktan eğitimle verilen bireysel çalgı derslerinde uygulama haricindeki teorik konuları iyi anlayabiliyorum.					
27- Bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitimle yürütülmesini yararlı buluyorum.					
28-Bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitimle yürütülmesinde herhangi bir sorun yaşamadım.					
29-Bireysel çalgı derslerinin uygulama gerektirmeyen konularının uzaktan eğitimle verilebileceğini düşünüyorum.					

Ekleme istediğiniz başka görüşleriniz varsa yazınız...

Ek 4. Google Formlardaki Veriler

Tüm değişiklikler Drive'a kaydedildi

Sorular

Yanıtlar

69

Ayarlar

UZAKTAN EĞİTİM BİREYSEL ÇALGI DERSİ

© 2011 Taylor & Francis Group, LLC

Cinsiyet

★

Kısa yanıt metni

Sınıf: *

★

Kısa yanıt metni

bireysel çalgı: ★

★

Kısa yanıt metni

1-Uzaktan eğitimle yürütülen bireysel çalgı derslerine aktif katılım sağlarım. *

- ☐ 1. kesinlikle katılıyorum
- ☐ 2. katılıyorum
- ☐ 3. kısmen katılıyorum
- ☐ 4. katılmıyorum
- ☐ 5. hiç katılmıyorum

UZAKTAN EĞİTİM BİREYSEL ÇALGI DERSİ ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞ ALMA FORMU

Bu görüş alma formu, Prof. Dr. Mehmet Kayhan Kurtuldu danışmanlığında yürüttüğüm yüksek lisans tezinde kullanılmak üzere bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yürütülmesine ilişkin görüşlerinizi belirlemek amacı ile geliştirilmiştir. Bu formda 5 soru bulunmaktadır. Her bir soru için görüşlerinizi sorunun altına yazınız. Bu form bilimsel bir çalışmada kullanılacağından soruları değerlendirmeniz önem taşımaktadır. Katılımınızdan ve vereceğiniz samimi cevaplardan dolayı teşekkür ederim.

Araştırmayı yürüten: Cemre Deniz Kubaliç

1-Sizce bireysel çalgı dersi uzaktan eğitim ile yürütülmeye uygun mudur, değil midir? Neden? *

Uzun yanıt metni

2- Uzaktan eğitim ile bireysel çalgı eğitimi verilmesinin olumlu ya da olumsuz yönleri nelerdir? *

Uzun yanıt metni

3- Sizce uzaktan eğitimle bireysel çalgı eğitimi verilmesi hangi konular açısından fayda sağlar? *

Uzun yanıt metni

4- Sizce uzaktan eğitimle bireysel çalgı eğitimi verilmesi hangi konuların öğretimi açısından faydasızdır? *

Ek 5. Etik Kurul Onay Belgesi

T. C.
TRABZON ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve YAYIN ETİK KURULU ONAY FORMU

TARİH	19.11.2021														
SAYI	2021-11/2.4														
YER	Çevrimiçi														
KATILIMCILAR	<table border="0"> <tr> <td>Prof. Dr. Haluk ÖZMEN</td><td>Başkan</td></tr> <tr> <td>Prof. Dr. Suat UNGAN</td><td>Üye</td></tr> <tr> <td>Prof. Dr. Bülent GÜVEN</td><td>Üye</td></tr> <tr> <td>Prof. Dr. M. Kayhan KURTULDU</td><td>Üye</td></tr> <tr> <td>Prof. Dr. Rahmi ÇİÇEK</td><td>Üye</td></tr> <tr> <td>Prof. Dr. Hasan KARAL</td><td>Üye</td></tr> <tr> <td>Prof. Dr. Erdem TAŞDEMİR</td><td>Üye</td></tr> </table>	Prof. Dr. Haluk ÖZMEN	Başkan	Prof. Dr. Suat UNGAN	Üye	Prof. Dr. Bülent GÜVEN	Üye	Prof. Dr. M. Kayhan KURTULDU	Üye	Prof. Dr. Rahmi ÇİÇEK	Üye	Prof. Dr. Hasan KARAL	Üye	Prof. Dr. Erdem TAŞDEMİR	Üye
Prof. Dr. Haluk ÖZMEN	Başkan														
Prof. Dr. Suat UNGAN	Üye														
Prof. Dr. Bülent GÜVEN	Üye														
Prof. Dr. M. Kayhan KURTULDU	Üye														
Prof. Dr. Rahmi ÇİÇEK	Üye														
Prof. Dr. Hasan KARAL	Üye														
Prof. Dr. Erdem TAŞDEMİR	Üye														
ARAŞTIRMA ÖNERİSİNİN İÇERİĞİNE YÖNELİK BİLGİLER															
Araştırmancın Adı	Müzik öğretmenliği programlarında yürütülen bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yapılabilmesine yönelik öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinin belirlenmesi														
Araştırmancın Türü	☒ Yüksek Lisans Tezi ☐ Doktora Tezi ☐ Bilimsel Araştırma (makale vb.)														
Araştırmada Görev Alan Kişiler	Prof. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU, Cemre Deniz KUBALİÇ														
Öğrencinin İletişim Bilgileri															
Araştırmancın Amacı	Bu araştırmada müzik öğretmenliği programlarında yürütülen bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim uygulamaları ile yapılabilmesine yönelik öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Amaç kapsamında aşağıdaki alt problemlere yönelik incelemeler de yapılacaktır.														
Araştırmancın Gerekeşi	Müzik eğitiminde bireysel çalgı eğitimi oldukça önemli bir alandır. Bu sürecin titiz ve hassas bir şekilde sürdürülmesi elde edilecek kazanımlar için önem arz etmektedir. Halen içinde bulunduğumuz pandemi süreci bu hassas eğitimi bir dönem online imkanlarla sürdürme zorunluluğu getirmiştir. Bu nedenle müzik eğitimi için önemli olan çalgı eğitimi sürecine yönelik çeşitli online uygulamalar ile tecrübeler kazanılmıştır. Yürütülecek bu çalışmada da öğretim elemanı ve öğrencilerin bu tecrübelerini ve görüşlerini tespit etmek için çalışma yapılacaktır. Dolayısıyla tespit edilecek görüşler çalgı eğitimi sürecinin online imkanlarla yürütülmesine yönelik önemli bilgiler elde edeceği açısından önemlidir.														
Araştırmancın Yöntem ve Örneklemi	Çalışmada nicel bir yaklaşımla uygulamalar yapılacak ve veriler toplanacaktır. Araştırma, uzaktan eğitime ilişkin öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinin incelenmesine dayalı olduğu için betimsel tarama modeli kapsamında yürütülecektir. Araştırmancın evrenini müzik öğretmenliği programlarında son dönemde gelişen salgın sebebiyle zorunlu olarak yürütülmekte olan uzaktan eğitim sürecine dâhil olmuş ve bireysel çalgı dersi almış öğrenciler ve bu dersleri yürütmüş öğretim elemanları oluşturacaktır.														
Araştırmada Kullanılacak Veri Toplama Araçları	Araştırmada öğrencilere anket, öğretim elemanlarına görüş alma formu olmak üzere 2 ayrı ölçme aracı hazırlanacaktır. Öğrenciler için araştırmacı tarafından oluşturulacak anket için 5 dereceli Likert tipinde cevap seçenekleri kullanılması düşünülmüştür. Hazırlanacak anketin iki bölümden oluşması düşünülmüştür. İlk bölümde demografik bilgilere ikinci bölüm de ise öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan anket maddeleri yer alacaktır. Anketin geliştirme aşamasında alan uzmanlarının (müzik eğitimi, ölçme, dil vb.) görüşüne başvurulacaktır. Gelen dönütlere göre ölçme aracına son şekli verilecektir. Geliştirilecek anket seçilen örnekleme uygulanarak veriler toplanacaktır. Anketlerin uygulamasında mevcut koşullara göre planlama yapılacak, gerekli görülmesi														

	durumunda online anket uygulama seçenekleri tercih edilecektir. Öğretim elemanlarının görüşlerinin toplanmasının ise hazırlanan görüş alma formu ile yapılması düşünülmüştür.
Kullanılacak biyolojik, eğitimsel, psikolojik, teknik vb. tüm yöntemleri açıklayan etik ile ilgili özet	Araştırma için bir adet öğretim elemanlarına yönelik görüş alma formu ve öğrencilere yönelik görüş anketi hazırlanmıştır. Hazırlanan bu ölçme araçları araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Ayrıca, çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayalı olup onam formu kullanılacaktır. Uygulama için gerekli kurumlardan izinler alınacaktır.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından incelenen ve yukarıda detayları verilen araştırma önerisine yönelik Kurul Kararı aşağıda sunulmuştur.

Araştırma önerisi etik açıdan uygun bulunmuştur.	☒
Araştırma önerisinin etik açıdan geliştirilmesi gerekmektedir. *	☐
Araştırma önerisi etik açıdan uygun bulunmamıştır.*	☐

*: Gerekçe

GEREKÇE:

Prof. Dr. M. Kayhan KURTULDU, çalışmada yer aldığından değerlendirme sürecine katılmamıştır.

Ek 6. İzin Yazıları

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Sayı : E-49933177-300-202906
Konu : Bilimsel Çalışma İzni (Cemre Deniz
KUBALIÇ)

TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 03.02.2022 tarihli ve E-99699167-300-2200005143 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda belirtilen Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Cemre Deniz KUBALIÇ'ın, Prof.Dr.Mehmet Kayhan KURTULDU danışmanlığında hazırlamakta olduğu tezi kapsamında Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı öğrencileri ve Bireysel Çalgı dersi öğretim elemanları ile bilimsel çalışma yapma talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Cengiz BATUK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 8BRV-D2IK-09DZ Belge Doğrulama Adresi : <https://ebyssorgu.omu.edu.tr>

Adres: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlük Binası

Telefon No : 0362 312 19 19

e-Posta :

Fax No : 0362 457 60 91

İnternet Adresi : <http://www.omu.edu.tr/>

Bilgi İçin :Muazzez MERT

Çözümleyici

Telefon No:3623121919/7056

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-88179374-000-2200046081
Konu : Cemre Deniz KUBALİÇ'in
Bilimsel Çalışma İzni

09.02.2022

TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Cemre Deniz KUBALİÇ'in tez çalışması ile ilgili Üniversitemiz Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dekanlığı'ndan alınan 08.02.2022 tarih ve E-29202147-000-2200044467 sayılı yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Ömer ÇOMAKLI
Rektör

Ek : 8.2.2022 tarihli E-29202147-000-2200044467 sayılı belge

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 57112A81552

Atatürk Üniversitesi Merkez Yerleşkesi 25240 Erzurum

Tel: +90 442 2311601

Elektronik Ağ: [http://www.atauni.edu.tr/#!birim=ogrenci-isleri-](http://www.atauni.edu.tr/#!birim=ogrenci-isleri-daيره-baskanligi)

daire-baskanligi

Kep Adresi: atauni@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ataurk-universitesi-ebys>

Bilgi: Sevda TUTURGA İZCİ

Faks: +90 442 2361026

E-Posta: odaire@atauni.edu.tr

Evrak Tarih ve Sayısı: 08.02.2022-E.284699

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı

Sayı : E-96000795-044-284559
Konu : Anketler (Cemre Deniz
KUBALİÇ

08.02.2022

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜM BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.02.2022 tarihli ve 89377925-044- 282982 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazı gereğince; Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Cemre Deniz KUBALİÇ'in bilimsel tez çalışması kapsamında uygulama yapma talebi Ana Bilim Dalımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Aytekin ALBUZ
Anabilim Dalı Başkanı

Belge Doğrulama Kodu :BSUCJ3LL52

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-ebys>

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü 06500
Teknikokullar/ANKARA
Tel:202 2476 Faks:213 17 88
e-Posta :gef@gazi.edu.tr İnternet Adresi :http://gef-guzelsanatl.gazi.edu.tr/
Kep Adresi: gaziuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için :Asuman Kaya
Anabilim Dalı Sekreteri
Telefon No:03122022476

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-93282220-044-167861
Konu : Tez Uygulama İzni (Cemra Deniz
KUBALİÇ)

10.02.2022

TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü, Söğütli Mah. Adnan Kahveci Bulvarı 61335 Akçaabat-Trabzon

İlgi : a) 03.02.2022 tarihli ve E-99699167-300-2200005143 sayılı yazınız.
b) Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Dekanlığının 09.02.2022 tarihli ve E-62297456-044-167296 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Cemre Deniz KUBALİÇ'in Prof. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU danışmanlığında hazırlamış olduğu tez çalışmasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretim elemanlarına ve öğrencilerine uygulama isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. İbrahim KISAÇ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: İlgi (a ve b) Yazı (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSFNSKL146 Pin Kodu :59642

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/pau-ebys>

Adres:Kınıklı Yerleşkesi Rektörlük Binası 20160/DENİZLİ

Telefon:0 (258) 296 21 51 Faks:0 (258) 296 23 32

e-Posta:oid@pau.edu.tr Elektronik Ağ:http://www.pau.edu.tr/oidb

Kep Adresi: paurektorkluk@hs01.kep.tr

Bilgi için: Semra İNCEL
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

T.C.
TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Fatih Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-48203248-044-2200006597
Konu : Bilimsel Çalışma İzin Başvurusu
(Cemre Deniz KUBALİÇ)

10.02.2022

TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 03.02.2022 tarihli ve E-99699167-300-2200005153 sayılı yazınız.

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Cemre Deniz KUBALİÇ'in, Prof. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU danışmanlığında hazırlamakta olduğu tezi kapsamında Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği lisans programında bilimsel çalışma yapma isteği, araştırmayla ilgili ölçme araçlarının online yolla uygulanması veya yeterince çoğaltılarak gönderilmesi koşuluyla (öğrenci 150 adet, öğretim elemanı 15 adet) Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet YAZICI
Dekan

Belge Doğrulama Kodu: PCAMFHA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: <http://ubys.trabzon.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

Adres: Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü, Söğütli Mah. Adnan Kahveci Bulvarı, 61335 – Akçaabat-
Trabzon / TÜRKİYE
Telefon No:
e-Posta:
Kep Adresi: trabzonuniversitesi@hsol.kep.tr

Faks No:
İnternet Adresi:

Bilgi için : Selma Avcı
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No: (0 462) 4551 124

Evrak Tarih ve Sayısı: 08/02/2022-143136

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı :E-92512750-300--143136
Konu :Bilimsel Çalışma İzin Başvurusu (Cemre
Deniz KUBALİÇ)

08/02/2022

REKTÖRLÜK MAKAMINA

İlgi : Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 04/02/2022 tarihli ve E.142147 sayılı yazısı.

İlgi yazı gereği, Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Cemre Deniz KUBALİÇ'in, Prof. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU danışmanlığında hazırlamakta olduğu tez çalışmasını Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programında uygulama isteği Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Doç.Dr. Ali KIŞ
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSPLS1BEYK Pin Kodu :48092

Belge Takip Adresi :

<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=3837&eD=BSPLS1BEYK&eS=143136>

Adres:İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi A Blok Merkez Kampüsü/44280 Malatya
Telefon:0 422 3774188- 0 422 3774242 Faks:0 422 3410042
e-Posta:egitim_dekanlik@inonu.edu.tr Web:http://www.inonu.edu.tr/egitim
Kep Adresi:inonuniversitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Büşra Cesrol
Unvanı: Memur

Evrak Tarih ve Sayısı: 04.03.2022-234140

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Atatürk Eğitim Fakültesi Dekanlığı
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölüm Başkanlığı

Sayı : E-77721479-010.01-234140
Konu : Cemre Deniz KUBALİÇ

04.03.2022

ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : E-65796619-302.08.01-228965 sayılı yazınız.

Trabzon Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Cemre Deniz KUBALİÇ in, "Müzik öğretmenliği programlarında yürütülen bireysel çalgı derslerinin uzaktan eğitim ile yapılabilmesine yönelik öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinin belirlenmesi " başlıklı çalışmasını Bölümümüzde yapması uygundur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mustafa USLU
Bölüm Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BS9KLVTL3U Pin Kodu :21692

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BS9KLVTL3U&eS=234140>

Adres:Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi Atatürk Eğitim Fakültesi 34722
Kadıköy / İSTANBUL
Telefon:0216 777 2600 Faks:0216 777 2601
e-Posta:aef@marmara.edu.tr Elektronik Ağ:http://aef.marmara.edu.tr
Kep Adresi:marmarauniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: EROL ÇOBAN
Unvanı: Bölüm Sekreteri
Tel No: (0216) 777 2633

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-93130991-605.01-2200033105
Konu : Bilimsel Çalışma İzin Başvurusu
(Cemre Deniz KUBALİÇ)

11.02.2022

TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

- İlgi : a) Trabzon Üniversitesi Rektörlüğünün 03.02.2022 tarihli ve E-99699167-300-2200005143 sayılı yazısı.
b) Eğitim Fakültesi Dekanlığının 08.02.2022 tarihli ve E-68203582-605.01-2200031926 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Cemre Deniz KUBALİÇ'in, Prof. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU'nun danışmanlığında hazırladığı "Müzik Öğretmenliği Programlarında Yürütülen Bireysel Çalgı Derslerinin Uzaktan Eğitim ile Yapılabilmesine Yönelik Öğrenci ve Öğretim Elemanı Görüşlerinin Belirlenmesi" başlıklı tezi kapsamında Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğrencilere ve görev yapan öğretim elemanlarına yönelik veri toplama çalışması yapma istemi Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Bilimsel Araştırmaları Değerlendirme Kurulu tarafından incelenmiş ve uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Sedat MURAT
Rektör

Ek: Yazı

Belge Doğrulama Kodu: MAAA7AA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: dogrulama.comu.edu.tr

Adres: Terzioğlu Yerleşkesi Rektörlük Binası B Blok Zemin Kat

Telefon No: (0 286) 2180018

e-Posta:

Kep Adresi: comu@hs01.kep.tr

Faks No:

İnternet Adresi: <https://www.comu.edu.tr>

Bilgi için :

Deniz Özçelik
Bilgisayar İşletmeni

Telefon No:

(0 286) 2180018 - 10019

9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

Araştırmacı ***** yılında ***** doğdu. İlköğretime ***** Yardım İlköğretim Okulu'nda başladı ve ***** İlköğretim Okulu'nda tamamladı. Lise eğitimini Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi'nde tamamladı. *** yılında Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Programı'nda eğitim almaya hak kazandı ve lisans eğitimine başladı. *** yılında Trabzon Üniversitesi, Güzel Sanatlar Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans yapmaya hak kazandı. Yüksek lisans eğitimi sırasında 2020 yılında ***** Anadolu Lisesi'ne müzik öğretmeni olarak atandı. Kubaliç, halen ***** Anadolu Lisesi'nde müzik öğretmeni olarak çalışma hayatına devam etmektedir.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres : *****

Telefon: *****